

GAZETA

Anul XVIII
Nr. 861
Luni 22 august
1966
6 pag. 25 bani

ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

XXII

În fiecare an, la sărbătoarea lui națională, poporul nostru aniversază, într-o atmosferă de puternic entuziasm, marea lui biruință de la 23 August 1944 — eliberarea patriei de sub jugul fascist. Încununare a luptei de veacuri a maselor populare pentru libertate, independență și suveranitate națională, victoria insurecției armate inițiată, organizată și condusă de Partidul Comunist Român a înălțat diktatura fascistă și a însemnat începutul revoluției populare, care a deschis o nouă epocă în viața poporului român. Au avut loc schimbări fundamentale în raportul de forțe social-politice, clasa muncitoare devenind hegemonul luptei întregului popor: s-a încheiat și s-a înfăptuit alianța muncitorească-fărănească, s-a dezvoltat unitatea tuturor forțelor democratice. Aceasta a făcut posibilă trecerea la revoluția socialistă, începerea operii de construire a noii orânduri.

Drumul străbătut de poporul român în cei douăzeci și doi de ani care au trecut de la eliberare a fost greu, însă plin de prefaceri revoluționare mărețe. Cu clarviziunea pe care i-o dădea cunoașterea legilor dezvoltării sociale, a teoriei revoluționare, Partidul Comunist Român a trasat calea pe care trebuia să pășească poporul pentru a-și dobîndi o reală independență și a mobilizat forțele creatoare ale tuturor oamenilor muncii la înfăptuirea acestui țel. Cuvîntul înflăcărat al partidului a chemat la luptă milioane de muncitori, țărani, intelectuali, hotărîți să-și făurească o viață nouă, să ridice țara noastră în rîndul țărilor cu o înaltă civilizație.

Gratul de necontestat al faptelor, al realizărilor obținute în cele peste două decenii care au trecut de la eliberarea țării este edificat. În timp ce olimpiada structura predominant agrară a țării era considerată ca o necesitate și o fatalitate inextorabilă, România socialistă de azi este o țară cu un potențial industrial de aproape zece ori mai mare decît în 1938, cu ramuri industriale noi și moderne, cu un ritm de creștere al industriei și al veniului național printre cele mai înalte din lume. Politica partidului de industrializare socialistă, de dezvoltare cu precădere a industriei grele, își arată din plin roadele. Marile bogății naturale ale pămîntului românesc — petrolul, gazul metan, lemnul, sarea — sînt amplu valorificate în industrie, făcînd să crească forța economică a țării, să se ridice bunăstarea materială a maselor. Economia noastră de astăzi dispune de utilaje, mașini și aparate realizate la cel mai înalt nivel al tehnicii mondiale, expresie a capacității creatoare a savanților, tehnicienilor și muncitorilor noștri.

Puterea socialistă a schimbat din temelie fața satelor românești. Conducînd revoluția populară, partidul comunistilor a lichidat proprietatea moșierească, a îndrumat fărăneștii pe făgașul marii gospodării cooperatiste, a învățat-o să folosească mijloacele moderne, știința și tehnica avansată. Industria socialistă dă agriculturii tractoare, combine, semănători și alte mașini agricole, îngrășăminte chimice, antidăunători, mijloace tehnice pentru extinderea irigațiilor. Cooperativizarea agriculturii a adus cu sine civilizația în lumea satului. În ultimii 15 ani s-au construit la sate peste un milion de locuințe. În casele țără-

(Continuare în pag. a 5-a)

PARTIDULUI

Uale și vast, oceanul își mină pe nisipuri
Talazuri felurite cu creștetele vii.
Atîtea mil de stele în tot atîtea chipuri
Dau fermecată viață aceleași țării.
Atîtea mil de oameni prin mil de părți trăind
Partidului viața și visurile-nchină,
Cum clinchete distincte din line strune prind
Aceleași melodie, fierbinte și deplină.

În marile uzine de fier, alunecînd
Printre imense jerbe de lăcări și de stele,
Peste arate, negre întinderi de pămînt,
Ori lingă blînde turme cu ugerole grele,
— Aceleași idealuri văd oamenii nutrină,
A clasei idealuri sub mil de frunzi se-mbină,
Cum clinchete distincte din line strune prind
Aceleași melodie, fierbinte și deplină.

Urieșesc, cît munții semeți pe zări sculptați,
Partid al celor vrednici, cinstiți, fără de număr,
Văd cum întreaga țară cu rodnic pas străbătu
Și aripile hainei își flutură pe umăr.
În pieptul tău puternic mari flăcări se aprind
Din zeci de mil de inimii strîngîndu-se-n lumină,
Cum clinchete distincte din line strune prind
Aceleași melodie, fierbinte și deplină.

Căci mii și mil de oameni, prin mil de părți trăind,
Partidului viața și visurile-nchină,
Cum clinchete distincte din line strune prind
Aceleași melodie, fierbinte și deplină.

NICOLAE LABIȘ

ÎN CINSTEA MARII SĂRBĂTORI

Profesorii și elevii din toate școlile patriei întimpină cu însuflețire marea sărbătoare de la 23 August. Numeroase acțiuni au loc, în cinstea acestei sărbători, la Palatul pionierilor din Capitală. Printre ele se numără, de exemplu, un foc de tabără cu tema „Slăvită nouă țară”, la care vor participa peste 1 200 de pionieri. Tot în întimpinarea sărbătorii de la 23 August va avea loc finala spartachiadelor Palatului pionierilor, în cadrul căreia mici sportivi vor participa la probe de atletism, volei și fotbal. În aceste zile va avea loc la Palat și deschiderea unei expoziții cu tema „Pe meleagurile României socialiste”. Expoziția va cuprinde piese și colecții adunate de pionieri în cadrul excursiilor, al expedițiilor, al drumețiilor, precum și caiete cu însemnări din tabără.

În cinstea zilei de 23 August, toate școlile raionului Ciuc au intensificat pregătirile pentru noul an școlar. Pretutindeni au fost terminate lucrările de amenajare, lucrările de reparații și de curățenie. Școlile generale nr. 1 și nr. 3 din Miercurea Ciuc, școlile din Sincrăreni și Cozmeni, Școala de 4 ani din Ciceu sînt gata să-și deschidă porțile.

La Casa pionierilor s-a pregătit în aceste zile un program artistic închinat zilei de 23 August. Tematica lui exprimă bucuria vieții de azi, recunoștința elevilor pentru grija pe care le-o poartă partidul și statul, pentru condițiile minunate care li s-au creat.

Cu mult entuziasm întimpină sărbătoarea eliberării și școlile regiunii Oltenia. Acestea participă intens la acțiunea inițiată în cinstea zilei de 23 August de secția regională de învățămînt — întrecerea pentru cel mai frumos și mai bine gospodărit local de școală. S-au evidențiat pînă acum, în această acțiune, Școala generală din comuna Iași-Gorj și Școala generală din comuna Aninoasa, raionul Filiași.

Echipele școlare din școlile regiunii au pregătit în cinstea sărbătorii bogate programe artistice. De asemenea, au loc excursii și drumeții care fac cunoscute elevilor realizările dobîndite de oamenii muncii.

La Clubul sindicatelor din învățămînt din Capitală va avea loc, în cinstea sărbătorii eliberării, o conferință cu tema „Importanța zilei de 23 August pentru poporul nostru”. Biblioteca Clubului organizează cu acest prilej o recenzie a romanului „Șoseaua Nordului”, de Eugen Barbu, precum și o vitrină literară în care sînt expuse opere create de scriitorii români în cei 22 de ani de la eliberare.

Pentru a da învățătorilor și profesorilor posibilitatea să cunoască nemijlocit unele din realizările dobîndite de oamenii muncii sub conducerea partidului, s-a organizat o excursie în Delta Dunării. Cu prilejul acestei excursii cadrele didactice au vizitat întreprinderea stuficoală, precum și Combinatul pentru industrializarea peștelui din Tulcea.

Într-o atmosferă de entuziasm se desfășoară manifestările organizate în cinstea zilei de 23 August în școlile regiunii Iași. La centrele cultural-artistice din Vaslui, de pildă, au loc întîlniri ale pionierilor și școlarilor cu activiști de partid și de stat care le vorbesc despre însemnătatea zilei de 23 August. De asemenea, se organizează focuri de tabără la care se prezintă frumoase programe artistice. Tabăra de pionieri și școlari din Vaslui a pregătit un montaj literar-muzical cu tema „Poelii cîntă partidul”, iar la tabăra din Muncel, raionul Pașcani, au loc întîlniri cu participanți la războiul antihitlerist și s-a pregătit un program de versuri și cîntec închinat mării sărbători.

ÎMPLINIRI

Imaginea copilului des-cult, pornind la școală îndepărtat, peste dealuri și văi, cu trăsia de cărți în spinare, pe viscol, pe ploaie sau legînat de vînturi năprasnice ca o trestie fragedă, a copilului care a avut de înfrînt uneori rezistența pămîntului strîns în chingile nevoilor sau bătăjocura bogătanilor satului care socoteau învățătura un drept al lor, al celor cu pogoane multe și căsoale solide, a pierit de mult din fața ochilor noștri. Cel care își mai aduce încă aminte de ea, să se aște odată în mijlocul unui sat, în fața unei școli, a uneia dintre mîile de școli cu ferestre largi, cu clase încăpătoare, cu grădini în jurul ei, să se aște acolo cînd, la vremea prinzului, copiii izbucnesc parcă pe ușile ei ca un stol de vrăbii, cu chiote și risete ce sînd ca apa neîncrepută, și să se uite la ei. Sînt toți, toți copiii satului, nici unul n-a rămas acasă ca să păzească giștele gospodăriei pâr-

rintești sau vacile boierului, toți copiii satului, bine îmbrăcați, bine încălțați, cu fețe luminoase, cu ochi limpezi și plini de înțelegeră. N-au trebuit să lupte cu nimeni ca să pătrundă în școală, porțile ei stau deschise în fața lor, cum stau deschise porțile tuturor școlilor din țara asta, multe și felurite — școli generale și școli profesionale, licee teoretice și licee de specialitate, institute tehnice și universități. Învățămîntul e gratuit și gratuite sînt cărțile de școală, din clasa I și pînă la XII-a.

Cultura nu mai e de ani de zile un teren îngrădit, bine păzit, rîmît de departe largi, cu clase încăpătoare, cu grădini în jurul ei, să se aște acolo cînd, la vremea prinzului, copiii izbucnesc parcă pe ușile ei ca un stol de vrăbii, cu chiote și risete ce sînd ca apa neîncrepută, și să se uite la ei. Sînt toți, toți copiii satului, nici unul n-a rămas acasă ca să păzească giștele gospodăriei pâr-

fiecare pas. Cultura îmbibă azi aerul pe care îl respirăm, e atmosfera în care ne-am deprins să trăim, și felurile ei manifestări au pătruns pînă în cele mai depărtate unghere ale țării și au devenit o necesitate pentru fiecare cetățean, de orice vîrstă ar fi el. Lumea s-a lărgit considerabil în jurul individului uman, pămîntul a căpătat adevăratele lui proporții, noțiunea de patrie s-a limpezit și s-a întărit, conștiința locului pe care îl ocupă el însuși în societate s-a deslășuit, cu toate drepturile și datorile pe care le implică acest loc, pentru fiecare om în parte. Învățămîntul politic, cursurile serale și fără frecvență, conferințele cu tematică variată, cursurile de specializare, de calificare, radio-ul, televiziunea, bibliotecile, căminele și casele de cultură deschid gîndirii fiecăruia perspective largi, îl clarifică nu numai problemele meseriei lui, ci întregul complex de proble-

me care se pun în fața individului contemporan. Școala, învățămîntul început din clasele elementare și dus pînă acolo unde năzuiește tîmărul să ajungă după înclinațiile lui, după capacitatea lui intelectuală, este chezașa adevăratei culturi solide, organizate, așezate pe temelii sănătoase. Această școală, cu atât mai exigentă cu cît duce către o mai deplină pregătire, către o profesie mai de răspundere, dă în schimb adolescenților care a pătruns în ea noțiuni complete în legătură cu tot ceea ce implică faptul de a trăi și a practica o meserie în secolul nostru, în care știința a făcut salturi colosale, în care trecutul istoric al omenirii nu mai păstrează nimic nebulos pentru noi, în care nu numai pămîntul e cutreierat de mașini perfecte, ci și cosmosul, în care interesul pentru destinul omului de pretutindeni nu poate lăsa indiferente masele de ni-

căieri, în care interdependența și întreteserea tuturor problemelor politice, economice, sociale, se dovedește a fi o mare, o evidentă realitate. În țara noastră, după 23 August 1944, s-au ridicat școli nenumărate. Învățămîntul a căpătat o amploare și o diversitate care, înainte de eliberare, nu putea fi întrevăzută sau visată. Din pruncie pînă la maturitate omul poate învăța, e îndemnat să învețe, e ajutat să înțeleagă, e stimulat să pus la loc de cinste cu cît a învățat mai mult, cu cît își stăpînește mai mult meseria și o vede nu ca pe o treabă izolată, ci încadrată în complexul celorlalte activități pe care le condiționează și de care e condiționată.

Mistunea învățătorului și a profesorului, frumoasă de la începuturile ei, are astăzi o noblete nouă, pentru că dascălilor le e dat să plămădească și să dea chip conștiinței care se naște în copil, sentimentul de răspundere care se fortifică în adolescent. Învățătorul și profesorul sînt pînda vie a imaginii despre om pe care o creează în copil, și cu cît această pînda e mai autentică, mai fără gres, cu atât viitorul cetățean va fi mai pe măsura timpului său, pe măsura socialismului, se va încadra în acest ritm urias al creației care a devenit ritmul propriului nostru singe, ritmul inimii noastre. România, această țară tinută cîndva pe loc de clasele exploatare, se preocupă azi de problemele culturii în mase, într-o măsură mult mai mare decît alte țări care au tradiții culturale mai vechi. Rezultatele acestei intense preocupări se văd în fiecare zi, și se vor vedea în viitor în chip și mai amplu, și mai absolut. Temelile toate sînt așezate, clădirea va fi minunată și strălucitoare.

LUCIA DEMETRIUS

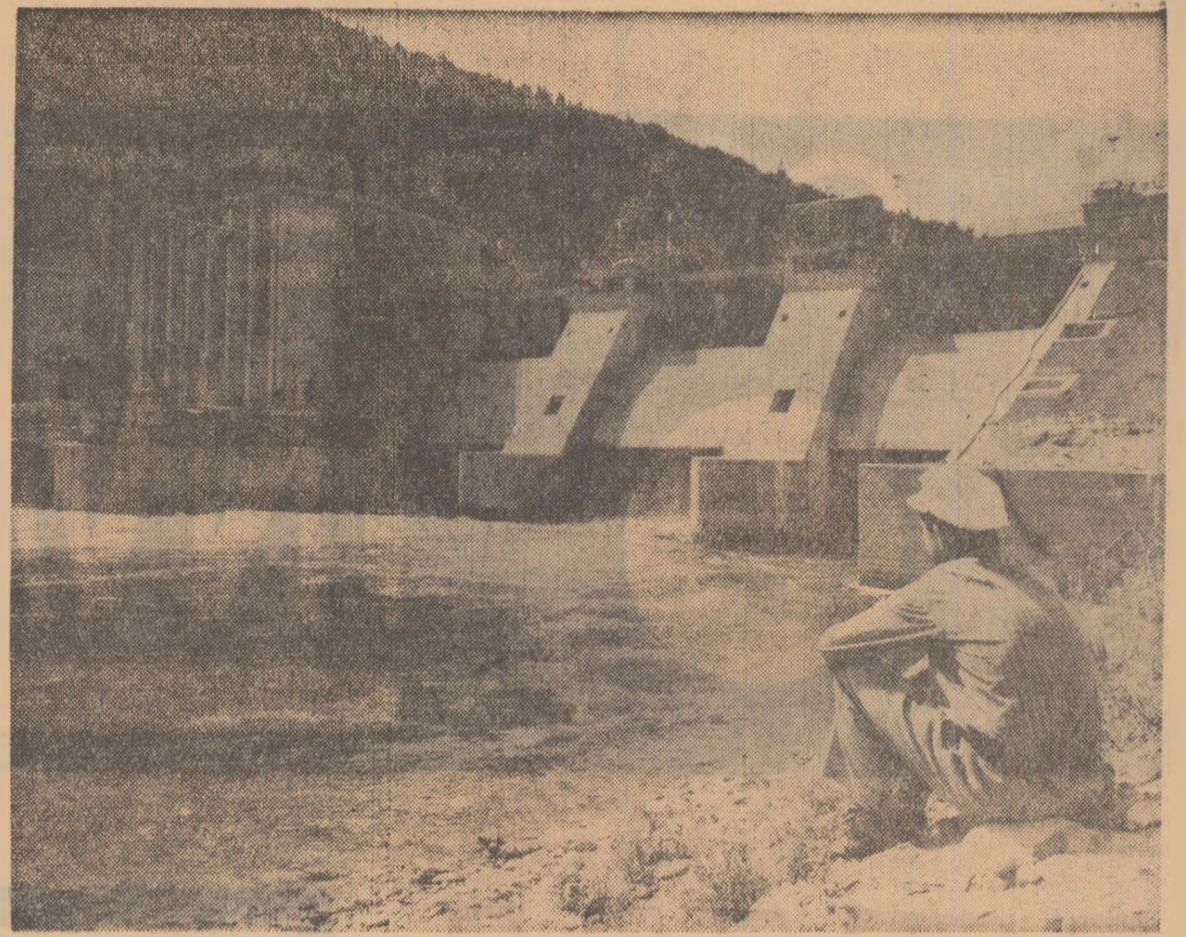
VASTELE ORIZONTURI ALE LIBERTĂȚII

Există un splendid ritm al istoriei specific Republicii noastre Socialiste, un ritm care condensează evenimente de valoare decenilor în dimensiunea lunilor și săptămînilor. Este ritmul forțelor descătuse ale omului care trăiește liber într-o țară liberă. Pietrele de kilometraj de pe vasta cale pe care o străbatem de douăzeci și doi de ani marchează cifre și procente uluitoare: un uriaș salt al industriei, o prefacere din temelii a agriculturii, o

continuă înălțare a stachetei întregii vieți social-culturale. Eliberînd patria din lanțul exploatării, Partidul Comunist Român a deschis porțile progresului conducînd poporul, în marș victorios, către acel ideal suprem pe care îl numim fericirea oamenilor. Printre domeniile pe care istoria vieții noastre libere și-a pus amprenta sa de aur se află unul mai puțin măsurabil, mai greu de prins în procente, dar care, pe scara valorilor umanității, se află

pe primele locuri — este domeniul formării oamenilor, al plămădirii noii lor conștiințe, a noilor lor orizonturi. În acest domeniu profesia se numește EDUCAȚIE, iar obiectul profesiei sînt OAMENII. — Cum vedeți condiția omului liber, problemele noii lui capacități spirituale, afective și creatoare? Cei cărora le-am adresat această întrebare muncesc toți pe același unic și imens șantier care se întinde în toate

cele patru vinturi ale țării și ale cărui sucursale poartă pretutindeni același nume: școala. Ei se numesc profesori și au mîndria de a fi slujitorii celui mai important factor de cultură și civilizație. Pe șantierul lor se înalță unul dintre cele mai înalte edificii ale construcției socialiste — personalitatea omului de mîine, iar principiile care stau la baza acestei uriașe construcții sînt principiile de granit ale eticii comuniste.

Sus: Pe malul Bistriței, în fața hidrocentralei de la Pingărați.

Jos: Belșug și frumusețe în vitile gospodăriei agricole de stat din Segarcea.

Mai mult

decît noi înșine

Deși am deschis discuția începînd cu copiii cărora le este profesora, n-am ajuns să vorbim despre ei decît puțin mai tîrziu. Dorind parcă să delimiteze liniile largi, de fundal, ale subiectului, SILVIA MARCULESCU a lînat să vorbească mai întîi despre „locurile noastre”.

— Pentru a discuta despre copiii mei aș dori să vă spun mai întîi cîte ceva despre aceste locuri. Veți vedea că există o legătură directă între cele două subiecte.

Lucrez la Școala generală din Pingărați, o comună din apropierea orașului Piatra Neamț. Să vă spun cum arată odinioară? Ca toate satele de atunci. Acum, nici nu știu dacă mai pot numi o astfel de localitate „comună”. Hidrocentrala de la Pingărați sau hidrocentralele de la Stejarul și Vadul, situate la cîteva kilometri depărtare, edificiul Institutului de cercetări biologice sau cel al Stației meteorologice, situate chiar lângă localul școlii — toate realizări din anii Republicii — fac ca trăsăturile specifice unei așezări rurale să devină aproape de nerecunoscut. Mă gîndesc adesea că ceea ce este minunat în toate acestea este fenomenul devenirii, al evoluției specifice societății noastre...

— Incontestabil, aveți dreptate. Dar în ce constă „legătura directă” despre care vorbești?

— Vedeți, toate realizările acestor consilii forme de concretizare ale capacității creatoare a oamenilor care trăiesc într-un stat liber. Noi, profesorii, nu contribuim direct la realizarea construcțiilor: nu ridicăm nici case, nici hidrocentrale, nici uzine. Noi ne ocupăm de copii. Dar copiii acestora vor fi constructori în sensul cel mai larg al cuvîntului. Noi creștem, deci, viitori constructori. În acesta este un domeniu în care avem cele mai largi posibilități de a ne afirma capacitatea creatoare. Sintem chemați să creăm în domeniul personalității omenestii edificiul tot atât de grandioasă și de impunătoare ca edificiile pe care constructorii le înalță din beton. Înțelegem? Elevii noștri vor trebui să devină astfel de oameni încît înfăptuirile lor să fie mai marj decît ale părinților lor, iar ei înșiși să reprezinte mai mult decît reprezentăm noi. Acesta este sentimentul pe care îl încerc ori de cîte ori intru în clasă, ori de cîte ori încep o nouă lecție. „Cînd copiii acestora vor fi mari — mă gîndesc — vor trebui să fie mai mult decît sînt eu însumi. Epoca de mîine le va cere mai mult decît eu de mîine astăzi și eu trebuie să-i învăț și să-i ajut să mă depășească”.

știu unde. Vorbeam însă și atunci copiilor despre... Decîtul despre Mircea cel Bătrîn, despre Dunăre și despre bătrîni noștri mîni. Le vorbesc și astăzi copiilor despre patrie. Nu numai despre trecutul, ci și despre prezentul ei. O fac, de fiecare dată, cu o nouă și mereu proaspătă emoție, pentru că în tot ceea ce ne înconjoară azi se găsește

ceva esențial, legat de noua condiție a statului nostru liber. Am făcut de curînd, cu copiii, o excursie prin mai multe regiuni ale țării. Pretutindeni au văzut, alături de frumusețile naturale, giganții construcției socialiste. Sentimentul dragostei lor față de patrie este real și profund pentru că patria înșăși îi oferă o bază reală și profundă.

Evoluția unor fizionomii spirituale

MARIOARA ONA este profesora la Liceul nr. 1 din Sighetul Marmăției, liceul pe care, în urmă cu 15 ani, l-a absolvit ea înșăși.

— Liceul este același — ne spune Marioara Ona — o clădire veche, somptuoasă, un liceu cu tradiții și cu succese remarcabile. Și o bună parte dintre profesori sînt aceiași ca și în urmă cu 20 de ani. Și totuși, totul este altfel. Nu vreau să vorbesc de elementele materiale care au dat liceului o nouă față — laboratoare, mobilier, material didactic, o întreagă zestre nouă — deși și despre acestea s-ar putea vorbi încă mult. Dar oamenii înșiși, felul lor de a privi viața, de a munci, s-au schimbat în mod radical.

Mă gîndesc la valorosul profesor de desen Gheorghe Chivu, om în jurul a 50 de ani, pe care l-am cunoscut odinioară mereu singuratic, mereu nemulțumit și trist. Nu ne dădeam seama pe atunci noi, elevii, de cauzele nemulțumirii și tristeții lui. Reîntîlnindu-l, am reușit să-l înțeleg. Omul acesta suferea din cauza ne-

dreptății sociale, din cauza zecilor de fapte mai mari sau mai mărunte care aveau în esență aceeași caracteristică: înecitatea unui regim bazat pe exploatare. Nu știu dacă a încercat să lupte. Poate că nu a încercat. Sau, poate, a încercat dar nu a găsit adevăratul drum al luptei. Și atunci s-a închis în sine, renunțînd la tot în afară de copiii pe care i-a iubit întotdeauna cu pasiune. Este uluitor să-l vezi acum. Deși nu se mai află la vârsta marilor energii, pare că a reînviat. A devenit membru de partid și vechea haină a tristeții a fost de mult uitată pe creștoare. Acum este un om în plină forță creatoare, plin de vitalitate și entuziasm. A publicat nu de mult un volum de poezii, este conducătorul cenealului literar din localitate și unul dintre cei mai buni profesori ai școlii.

Singura explicație a acestei schimbări este libertatea, înțelegînd prin ea toate acele condiții care au fost create în anii noștri pentru afirmarea personalității umane.

Idealuri în marș

Discutînd cu profesorul ELIADE BOȘONEA de la Liceul din Segarcea, am încercat să delimităm unul dintre factorii esențiali pentru succesul procesului de educație.

— Esențial mi se pare, spunea el, să formulăm în fața elevilor un ideal precis, corespunzător capacității și aptitudinilor lor, și să-i facem să-și subordoneze toate forțele acestui ideal.

— Este doar o idee teoretică? — Dimpotrivă, este un principiu de activitate practică pe care caut să nu-l uit niciodată, considerînd că nu poate fi uitat de nici un profesor care vrea să-și facă datoria cu seriozitate. Fiindcă forța creatoare a oamenilor se desfășoară din plin atunci cînd obiectul activității lor constituie, mai mult decît o datorie socială, o pasiune. O necesitate interioară îl va determina pe elev să învețe mai mult decît povețele, încurajările sau pedepsele a o mie de profesori. Iar fundamentul acestei necesități nu-l poate constitui decît un ideal, un fel căruia el să-și dedice munca de elev. De aceea, ori de cîte ori iau contact cu o nouă serie de elevi, caut întîi să le cunosc înclinațiile, aptitudinile. Apoi, să transform înclinațiile lor în pasiuni, să le trezesc dorința de a realiza ceva măreț în domeniul de activitate pe care îl las întotdeauna să creadă că și l-au găsit singuri.

Nu sînt de prea mulți ani profesor, dar am și condus cîteva promoții pînă la intrarea în producție sau

pînă la porțile facultăților. Și mă bucur mult gîndul că Marin Alexandru, coborîtorul unei familii de clăcași, este astăzi unul dintre studenții cei mai valoroși ai Institutului agronomic din Craiova, că Eugen Voicu, plecat și el din rîndul celor care au umblat odinioară cu piciorarele goale în urma plugului, va absolvi nu peste mulți ani Institutul medico-farmacologic din București și va fi un medic destoinic sau că, la fel cu ei, mulți alți elevi au înțeles că viața nu poate fi trăită fără un țel înalt.

— Este, deci, un bun principiu educativ.

— Cred că e mai mult decît atât. Cred că e un principiu de viață în societatea noastră. Condițiile sociale de astăzi condamnă aspru pe cei care duc o viață vegetativă, pe cei care fac lucruri de mîntuială, care trăiesc de pe o zi pe alta. Toleranța, pasiunile, idealurile au devenit o condiție a existenței.

Tînrul profesor care îmi vorbește se intrerupe pe neașteptate, ca pentru a se verifica. Și, după cîteva clipe, continuă:

— Nu, astea nu sînt vorbe spuse așa, în vînt. Ci, să vedeți că nu exagerez, veniți să cunoașteți comuna noastră mai îndeaproape, să vedeți cooperativele agricole de producție milionare, sau gospodăria agricolă de stat care deține titlul de frunțaș pe țară, să stați de vorbă cu oamenii. O să înțelegeți atunci mai bine ce înseamnă forța idealurilor.

Esența entuziasmului

Există în FELICIA POPESCU, în această femeie înaltă, cu părul alb, o anumită forță reținută pe care o simți vibrînd undeva, ascunsă, de la primul schimb de cuvinte. Nu vorbește mult despre trecut, deși jumătate din viață și-a trăit-o atunci. Acest „atunci” ascunde amintirea peregrinărilor ei de tînră singură și săracă în căutarea unui loc de muncă, umilințe, mizerii și dezamăgiri pe care le-a uitat sau vrea să le uite.

Povestește în schimb cu bucurie despre împrejurările în care a primit carnetul de partid în urmă cu 20 de ani, sau despre solemnitatea în cadrul căreia i-a fost atribuit titlul de „profesoară frunțașă”. Și ori-cînd e gata să vorbească despre elevii ei de la Liceul „G. Coșbuc” din Năsăud, despre tot ceea ce a observat și a învățat în munca ei.

— Lucram, în urmă cu mai mulți ani, la un centru de alfabetizare din comuna Telcu, în raionul Năsăud. Eram acolo o mîna de profesori și trebuia să alfabetizăm peste 800 de oameni. Știți care erau greutățile unei astfel de activități: drumurile desfundate peste coclauri, hămăiala cîinilor, rezistența ignoranței unora. Nimeni nu s-a plîns nici o clipă. Toți munceau așa de parcă ar fi făcut un lucru deosebit de plăcut. Toți erau niște entuziaști. Ne simțeam printre cei care deschideau drumurile libertății.

— Și la urmă urmel, de ce n-ar fi fost așa? Mulți dintre cei pe care i-am alfabetizat noi atunci sînt astăzi oameni care au urcat sint astăzi pe treptele culturii. Dintre ei s-au recrutat tehnicieni, constructori, chiar intelectuali, pe care îi pu-

teți întîlni în marile întreprinderi sau pe marile șantiere ale țării. Gheorghe Caităr, tăietor de lemne în pădure, analafabet pe vremea aceea, este astăzi directorul unei școli generale de pe Valea Oituzului. Și e un director bun. Cred că asta spune mult.

Am căutat să înțeleg esența entuziasmului colectiv care ne-a animat pe toți pe vremea aceea și pe care am avut apoi de nenumărate ori prilejul să-l simt și să-l văd manifestîndu-se la cei din jurul meu. Am înțeles că ea constă în țelul pozitiv generos al activității noastre. Conștiința de a participa la o operă de înalt umanitarism — și în țara noastră înțeleg activitate a oamenilor este destinată fericirii oamenilor — constituie conținutul esențial al acestui entuziasm.

Pasiunile au dimensiuni complexe

Deși în prima clipă ne-a mărturisit că principala obiect al pasiunii sale îl constituie munca educativă, profesorul ALEXANDRU MUREA de la Școala generală nr. 2 din Buzău revenea de fiecare dată la probleme ale cercetării științifice, la însemnățile preocupărilor de această natură pentru un profesor.

— Se pare că adevărata dumneavoastră pasiune este, de fapt, cercetarea științifică — i-am spus.

— Nu. În primul rînd îmi iubesc profesia de dascăl. Dar în zilele noastre pasiunile au dimensiuni complexe. Munca profesorului de azi nu se mai poate rezuma doar la simpla transmitere a cunoștințelor. Au apărut asemenea cerințe și s-au creat asemenea posibilități, încît trebuie să facem mult mai mult.

Eu predau științele naturale. Dintre elevii mei se vor ridica poate, mîine, cîțiva savanți în acest domeniu. Pentru aceasta este necesar însă ca eu însumi să le trezesc dorința de cercetare. Or, nu pot face acest lucru dacă eu însumi nu voi ști să le călăuzesc primii pași pe acest drum.

Tematici și condiții de cercetare — cite vrei. Flora crîngului de lângă orașul nostru constituie un domeniu încă neexplorat, care poate constitui un foarte frumos obiect de lucrare. Împreună cu un grup de profesori, membri ai filialei locale a Societății de științe naturale și geografie am hotărît să întreprind un studiu asupra acestui parc natural. Am procurat determinatoare, am luat legătura cu profesorii universitari și încă din această toamnă vom trece la lucru.

Pasiunea pentru activitatea educativă se suprapune și se confundă, în ceea ce mă privește, cu cea pentru cercetarea științifică. Pasiunile oa-

menilor din zilele noastre nu pot fi unidimensionale, ci, dimpotrivă, accipera o întreagă complexitate de zone, pentru că însuși orizontul spiritului nostru a devenit mai larg.

Adevăratul sentiment al iubirii de patrie

— În general — ne spunea NICULAE ZOOTESCU, de la Liceul din Filipești de Pădure — noi, învățătorii, sîntem niște sentimentali. Poate că prezența permanentă în jurul nostru a copiilor mici ne face să fim așa. Sau poate altceva, nu știu. Dar cert este că sîntem sentimentali. Așa că vă rog să iertați unui bătrîn învățător dorința de a vorbi în exclusivitate despre problema sentimentelor.

Niculae Zootescu este într-adevăr un învățător în vîrstă, cu vorba domoală și așezată, cu surisul plin de căldură. Se intrerupe și mă privește tăcut, zîmbind cu oarecare înofensivă sîretenie și așteptînd să consimt. Nu înțeleg bine unde vrea să ajungă și îl îndemn să continue.

— Despre ce fel de sentimente este vorba?

— Important dintre toate: de dragostea pentru pămîntul pe care te-ai născut și pe care trăiești, pentru bucuria și străbucii care au fost îngropate în acest pămînt, pentru poporul patriei tale. Eu muncesc în școala de 37 de ani. Este o viață de om, nu? În vremea asta am văzut multe, am auzit multe. Ni se cerea cîndva să vorbim copiilor la școală despre dragostea de patrie înțelegîndu-se prin asta „dragostea de rege și regal”. Nu puteam să vorbesc și nu aveam despre ce să vorbesc. În vremea „regelui și a regalului” am văzut țărani murind de pelagră și copii tremurînd în bănci de frig. „Regele și regalul” m-au obligat să colind șapte sate fără să-mi pot găsi undeva o slujbă stabilă, m-au făcut să îndur luni în șir foamea pentru că salariile se opriseră undeva, nu

SPRE ÎNALȚIMILE CULTURII

Liceele de specialitate — o nouă și importantă rețea de învățământ

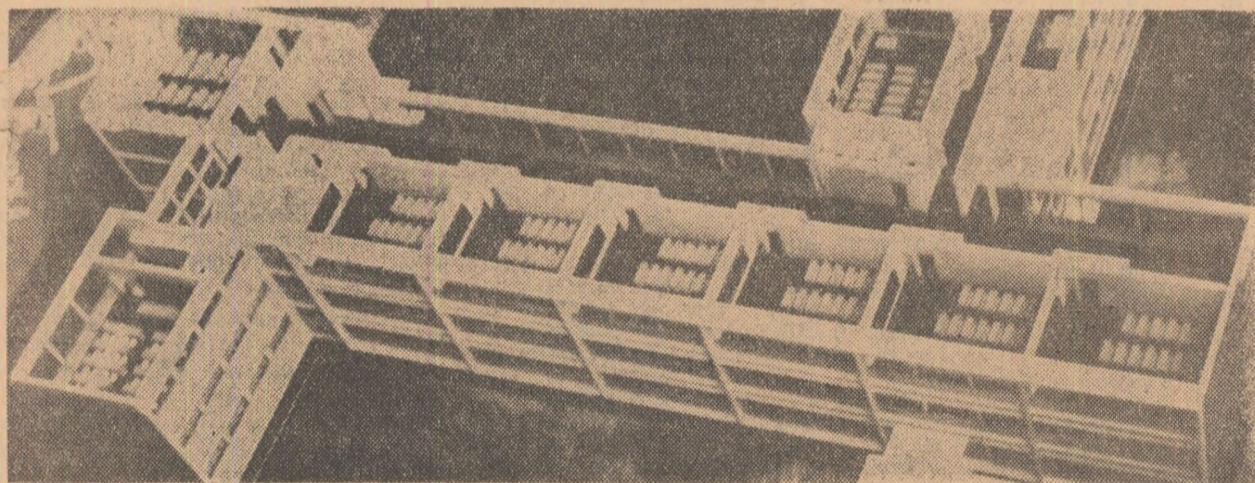
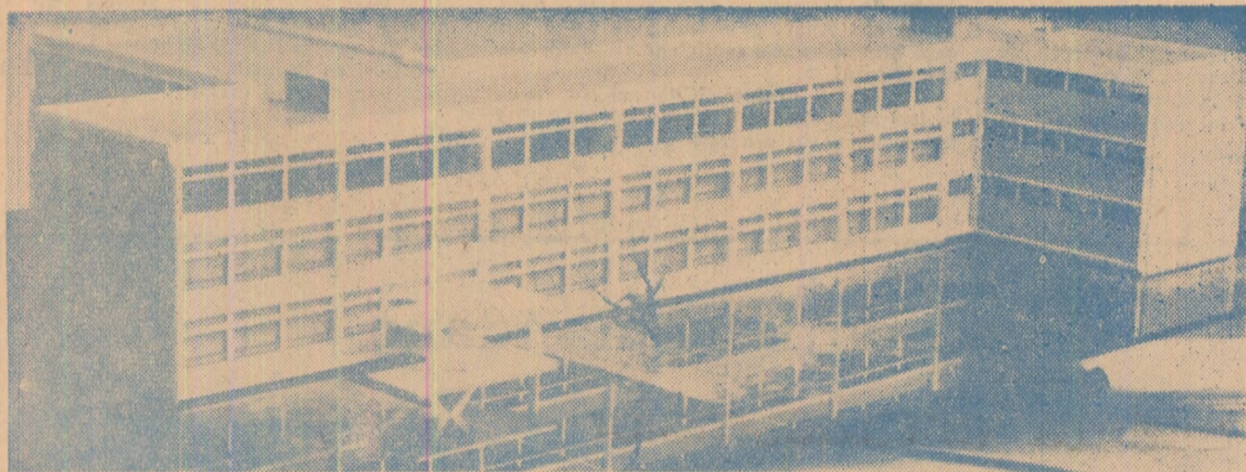
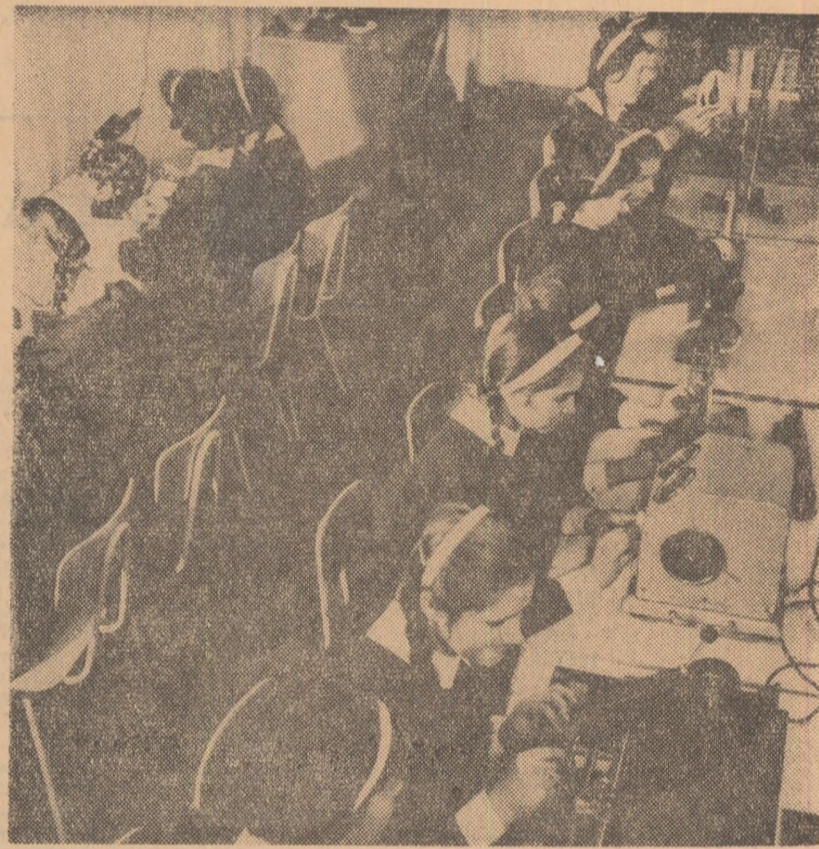
Anul acesta își deschid pentru prima oară porțile peste 170 de licee de specialitate, care vor forma o nouă și importantă rețea de învățământ. Încă din primul an ele vor fi frecventate, la cursurile de zi și seara, de peste 20.000 de tineri.

Creșterea pe baza Directivelor celui de al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român, aceste licee vor asigura pregătirea unui număr însemnat de specialiști cu calificare medie, stăpâni pe o temeinică pregătire de cultură generală și pe o pregătire de specialitate la nivelul tehnicii contemporane. Liceele industriale, agricole și economice vor pregăti cadre în 52 de specialități, printre care electroenergetică, exploatarea miniere, utilaje pentru foraj și extracție, prelucrarea țesăturilor, tehnologia proceselor siderurgice, tehnologia construcțiilor de mașini, utilaje în industria chimică, materiale de construcții, tricotate și confecții textile, chimia produselor alimentare, agronomie, mecanică agricolă, planificare-contabilitate, merceologie, statistică, metrologie etc. La acestea se adaugă și cele 26 de licee pedagogice, care pregătesc învățători și educatoare.

Noile licee li se vor asigura labo-

ratore și ateliere modern dotate, cabinete pentru predarea disciplinelor de specialitate. Elevii lor vor efectua, pe lângă lucrările din laboratoarele și atelierele școlare, o eficiență practică de producție care se va desfășura în întreprinderi și instituții înzestrate cu mijloace de lucru perfecționate. Absolvenții liceelor de specialitate vor lucra în producție ca tehnicieni în specialitatea aleasă — tehnicieni, tehnologi, normatori, dispeceri, laboranți, tehnicieni agronomi, zootehniști, horticultori, statisticieni, planificatori-contabili, merceologi etc. De asemenea, ei se vor putea prezenta la concursul de admitere în învățământul superior, în aceleași condiții ca și absolvenții liceelor de cultură generală. Ei vor putea primi, în timpul studiului în liceu, burse și alte forme de sprijin material, iar celor din liceele cu profil industrial și agricol li se vor da în folosință gratuită echipament de lucru corespunzător specialității în care se pregătesc.

În fotografia alăturată prezentăm unul din laboratoarele centrului școlar pentru industria ușoară din Timișoara, în cadrul căruia va funcționa, începând din această toamnă, liceul industrial din localitate.

● În anii 1966-1970 se vor califica prin școli 584 mii de cadre, din care: 334 mii de muncitori calificați, 130 mii de cadre cu pregătire medie de specialitate, 120 mii de cadre cu pregătire superioară.

● Fondurile de investiții destinate lărgirii bazei materiale a învățământului de toate gradele însumează, în actualul cincinal, aproape 3,7 miliarde de lei, cu 67 la sută mai mult decât în cei cinci ani anteriori.

● Cheltuielile statului pentru acțiuni social-culturale vor ajunge în 1970 la 31 miliarde de lei, ceea ce înseamnă aproximativ 5.000 lei societății pe o familie.

Construcțiile școlare ale cincinalului

Orașele și satele patriei s-au îmbogățit în ultimii ani cu numeroase clădiri ale unor școli de factură nouă — moderne, spațioase, pline de aer și de lumină, corespunzătoare cerințelor unui învățământ de nivel ridicat. În anii 1966-1970 se vor face noi pași pe drumul modernizării construcțiilor școlare. Vă prezentăm, în fotografia de mai sus, imaginea — văzută din două unghiuri caracteristice — a proiectului viitoarelor clădiri-tip de licee cu 20 de clase, elaborat de I.P.C.T. sub îndrumarea Direcției de construcții din Ministerul Învățământului.

Pe baza acestui nou proiect se construiesc, începând încă din anul 1966, noi licee în marile cartiere de blocuri pentru locuințe din Capitală — Balta Albă, Berești și Drumul Taberei. După experimentarea în

funcțiune a acestor noi licee, proiectul îmbunătățit pe baza constatrilor va fi definitivat ca proiect-tip pentru toate construcțiile de acest fel ce se vor înălța în perioada cincinalului.

Noi investiții în învățământul superior

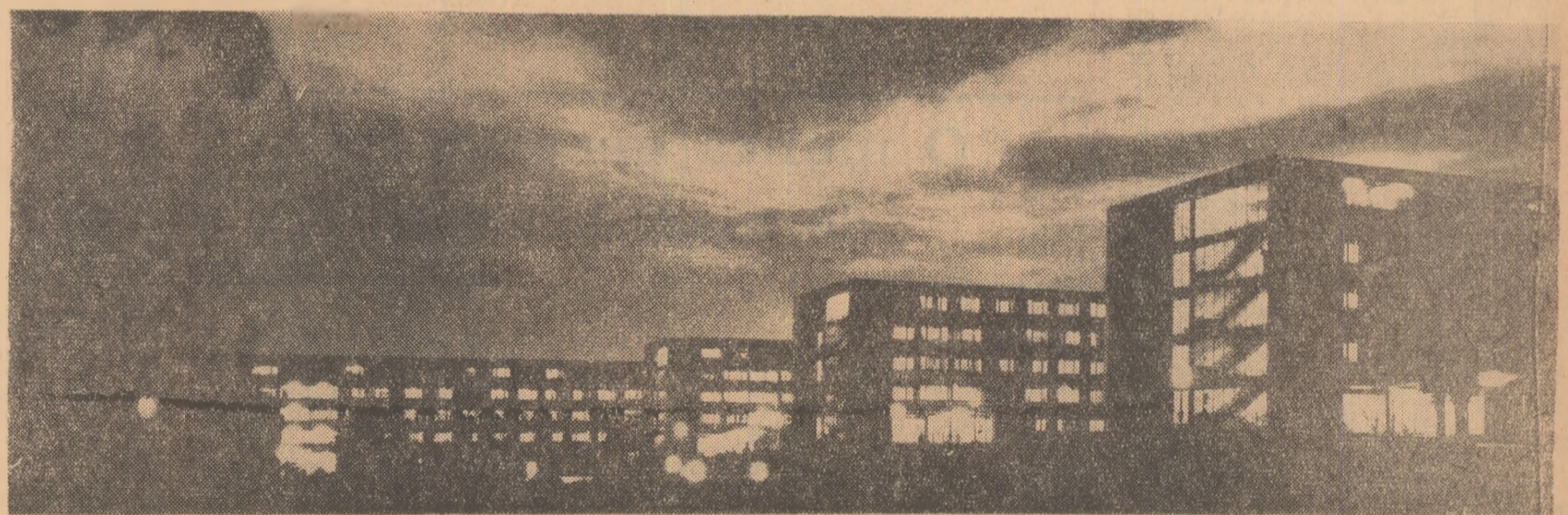
Un mers continuu ascendent va cunoaște în anii noului cincinal și învățământul superior. În centrele universitare — atât în cele cu vechi tradiții cât și în cele nou create — se asigură neîntrerupt condiții tot mai bune de pregătire profesională tinerii intelectuali a țării. Iată, în fotografia alăturată, o imagine feroacă a complexului studențesc dat recent în funcțiune la Iași, precum și un aspect din activitatea noului laborator de fizică nucleară al Universității din Timișoara.

În anii cincinalului, învățământul superior, care va pregăti în această perioadă aproximativ 110.000 de specialiști, va primi noi construcții în valoare de 1.250.000.000 lei, dintre care aproape 500.000.000 lei sînt destinate construcției Institutului politehnic București — cel mai important obiectiv în domeniul construcțiilor din învățământ prevăzut pentru actualul cincinal.

Nu mai în anul 1966, pentru lucrările de extindere a bazei materiale din învățământul superior sînt înscrise investiții de 171.000.000 lei, iar alte aproximativ 40.000.000 lei vor fi cheltuite pentru dotarea actual-

lor spații de învățământ. În cadrul construcțiilor ce se înalță în această perioadă se numără noua aripă a Conservatorului „Ciprian Porumbescu” din Capitală și lucrările de extindere a Institutului de Științe Economice, unde se prevede ridicarea unei noi clădiri impunătoare, cu șase etaje. Curînd va începe și construcția noii aripi a Institutului de arhitectură „Ion Mincu”. Pe șantierul Institutului politehnic „Gh. Gheorghiu-Dej” din Capitală au început recent lucrările de fundație la clădirea rectoratului. În ritm intens se desfășoară construcțiile de extindere a complexului studențesc Regie II, care va dispune în faza finală de cîmăne cu o capacitate de peste două mii de locuri, grup social și o cantină pentru 3.000 de studenți.

La Iași se află în faza de finalizare săli de cursuri și laboratoare pentru Institutul agronomic, însumînd 7.000 m.p. La Institutul agronomic din Cluj se construiește o nouă și modernă clinică veterinară, iar la Institutul politehnic o nouă clădire cu 24 săli de cursuri și laboratoare.

UN SINGUR VIS

PATRIE,

IUBIREA ALOR MEI...

Mulți descoperă acum țara mea,
Mirați ca astronomii
Ce urmăresc, prin telescoape, o stea
Cunoscută doar după nume...

Noi munții, noi apele ei
Avem ce le spune...

Nisipurile vechurilor toate
Prin mîinile noastre se cern,
Limezite, innobilate,
Schimbînd ce-i perisabil în etern.
Coloanele tăiate an cu an
Din marmorele albe, ca lunare,
Au înviat Columna lui Traian:
Spiralele ei se continuă-n zare...
Chipurile cioplite de mult,
Dacă, bărbosii,
Au ales, între otravă și lanțuri, otrava,
Nu ni-i rușine cu strămoșii.
Abia prin noi le-arată timpul slava.
Noi am luat pe umeri apele
Să cadă în chip de cascadă.
(Lăsați telescoapele,
Ochii liberi poate totul să vadă!)
Prin vine ne curge lumina,
Sub degete-nfloreste și piatra.
Nici o umbră nu mai cutează să vină
Să ne-nțunece vatra.

Pădurile noastre leagănă-n case copii,
Leagănă cerul de sorii înfloriți.
În jocurile sacre din oțelării
Năduful vremurilor l-am topit.
Chiar cîntecele sună mai firesc
Cînd reușăm în lume, prin delta lor,
mîndria,
Pe chipul țării mele un singur vis cîntec:
Al comunistilor din România!

ION BRAD

NICULAE STOIAN

PRIMUL POEM

ORA DE GEOGRAFIE

Poemul de-nceput al fiecărui
cinstirii patriei i se cuvine;
e gestul simplu: i te dăruie
cu dragostea știută doar de tine.

ce îți s-a dăruit, stîrnindu-ți cîntul,
născîndu-i, împlîndu-l, așa cum
buldozerul și sapa netezind pămîntul
deschid spre dimineață un nou drum,

pe care acest popor scoborîtor din vreme
din daci și din romani să vină
spre împliniri, iar versul tău să-i cheme
în viitor ca o lumină.

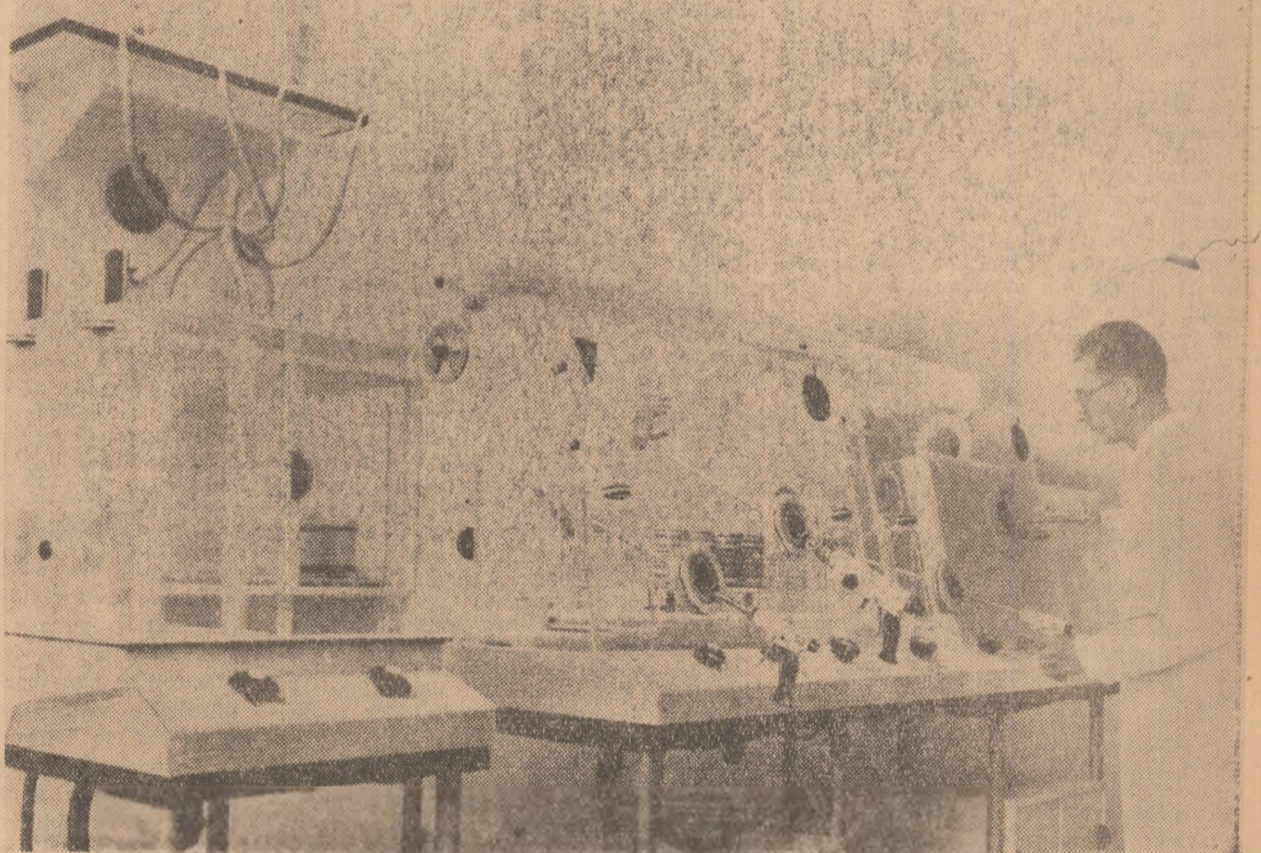
De-i Jiu sau Dunăre, tot riurile țării
te-au învățat surisul și tot munții
Negoi sau Tîbleş, peste ceața zării
ți-au dat privirea și lumina frunții.

Și-aceste șesuri te-nvățară hora
și gustul ne-nțrecutului Cotnar.
Tu cîntă-i numele în fața tuturor
și tînețea-i fără de hotar.

Cu dragostea știută doar de tine
cinstirii patriei să i te dăruie.
E gestul unic: ei i se cuvine
poemul de-nceput al fiecărui

DARE NOVĂCEANU

ION RUCSIN

PIONIERII ȘI PROBLEMELE EDUCAȚIEI LOR

Prin graiul minunat al literaturii

Numeroasele articole apărute în presa noastră în legătură cu proiectul Statutului unităților și detașamentelor de pionieri și cu proiectul Regulamentului Consiliilor Organizației pionierilor din Republica Socialistă România dovedesc marelui interes cu care au fost primite aceste documente în rândul cadrelor didactice și al opiniei publice, dorința firească de a contribui din plin la dezvoltarea intelectuală și morală a tineretului, la educarea lui în spiritul patriotismului socialist, la formarea profilului spiritual al viitorului cetățean al patriei noastre.

Formele și metodele de traducere în fapt a sarcinilor muncii cu pionieri sînt variate, atrăgătoare, bogate în conținut. Să ne oprim, bunăoară, la acele interesante activități culturale-artistice care sînt menite să dezvolte dragostea pentru comorile literaturii noastre — lecturile literare și sezoanelle, invățarea de cîntec și poezii, vizitarea muzeelor și a caselor memoriale. Chiar la vîrstă înfrîntă în organizația de pionieri copilul începe să citească singur, să parcurgă în întregime paginile cărților care îi sînt destinate. E vîrsta la care se deprinde dragostea pentru carte, pentru literatură. Copilul descoperă treptat marea plăcere a lecturii, plăcere care se va dezvolta necontenit o dată cu trecerea anilor. Am urmarit adesea, cu satisfacție și bucurie, pe acești mici îndrăgostiți ai sloverlor, care în timpul lor liber sau în vacanțe nu se desparteau de prietena lor, cartea.

Consider că organizațiile de pionieri, învățătorilor și profesorilor care vor fi comandanți de detașamente, le revin importante sarcini în îndrumarea lecturii și în dezvoltarea gustului pentru citit. Evident, învățătorii și profesorii de limba română îi pregătesc în mod sistematic și gradat pe elevi pentru lectura literară, le fac cunoscute cele mai de seamă valori ale literaturii noastre naționale, a căror cunoaștere este indispensabilă pentru formarea omului cult. Dar așa vrea să mă refer în rîndurile de față nu la ceea ce se face în cadrul lecțiilor de limba și literatura română, ci la lectura literară extrascolară, la ceea ce vine în completarea muncii educative care se realizează în procesul de învățămînt și are menirea de a contribui într-o mare măsură la educația patriotică, intelectuală și morală a viitorului cetățean.

Pionierul îi place mult să citească despre lucruri interesante, noi, necunoscute încă de el, despre fapte și întâmplări în care să se releve curajul, tenacitatea, vitejia eroilor îndrăgii. Literatura noastră clasică are numeroase asemenea pagini de o neasemuită frumusețe. Să îndrumăm în mod judicios lectura literară a pionierilor, să popularizăm prin sezoanelle literare și prin celelalte forme specifice răspîndirii literaturii cărți bune, care să

inarpize imaginația tinerilor cititori, care să-i facă să cunoască tradițiile și trecutul glorios de luptă al poporului nostru pentru eliberarea națională și socială, să îndrăgească frumusețile și bogățiile țării — iată o misiune de seamă care ne revine în munca noastră de educare a pionierilor în spiritul patriotismului socialist, al dragostei și devotamentului nemărginit față de poporul nostru, față de Republica Socialistă România și față de Partidul Comunist Român.

Și pentru că în atribuțiile Consiliului Național al Organizației înfrîndurăm activității de presă și editoriale pentru pionieri și școlari, așa vrea să relev necesitatea de a se acorda o mai mare atenție literaturii pentru copii. Consider că în locul unor cărți pline de dulceață, de copii care vorbesc peltic, de povestiri voit moralizatoare și prin acestea neinteresante și neatractive cărți care abundă la un moment dat — este necesară o literatură autentică, bogată, al cărei caracter educativ să rezulte atât din tematica lucrărilor, cât și din înaltul lor nivel artistic. Așa vrea să vorbesc și despre faptul că socotesc necesară apariția mai multor cărți pentru copii care să contribuie la educarea patriotică a acestora. Pionierii și școlarii sînt nerăbdători să citească despre lupta străbunilor noștri, despre faptele de eroism și vitejie de care este plină istoria patriei noastre, despre eroii legendari care au condus poporul în lupta lui pentru eliberarea națională și socială. Este necesar un efort comunitar al tuturor factorilor educativi în acest sens și antrenarea celor mai de seamă oameni de literă și de cultură pentru promovarea unei asemenea literaturii.

O muncă generatoare de mari bucurii

Hotărîrea C.C. al P.C.R. prin care se stabilește ca organizațiile de pionieri să aibă organe de conducere proprii, îndrumate nemijlocit de organele și organizațiile de partid, a bucurat mult pe toți învățătorii și profesorii. Cu multă satisfacție am luat cunoștință noi, cei care lucrăm în școli, și de proiectele actelor statutare ale organizației pionierilor. Aceste acte, scoțînd în evidență grija deosebită

Consider că este necesară nu numai crearea și publicarea mai multor cărți pentru copii, și în mod deosebit a literaturii cu un pronunțat caracter patriotic, dar și largirea acțiunilor pionieresti cu caracter literar, înfrîntarea directă a pionierilor cu personalități ale vieții culturale, cu scriitorii care să le citească sau să le povestească despre faptele de neuitat care au înobilat sufletul ailor generații de români. Socotesc că în felul acesta programul activităților pionieresti va căpăta un plus de atractivitate, va fi mai viu și mai mobilizator.

Mi se pare de asemenea foarte indicat să se extindă printre pionieri acțiunea de culegere a folclorului — una dintre cele mai interesante și mai valoroase acțiuni pe care le putem organiza cu tineretul. Sînt cunoscute strădaniile unor pedagogi care, împreună cu elevii lor, cutreieră locurile natale culegînd nestemate din strălucitorul tezaur folcloric al poporului nostru. Este o îndelungă muncă care se cere neapărat generalizată. Să facem din elevii noștri păstrători ai unei bogate literaturii populare, continuatori ai unor obiceiuri și tradiții străbune.

Sînt convins că organizarea muncii cu pionierii pe baza noilor acte statutare ale mișcării pionieresti nu va întîrzi să-și arate roadele. Ea va duce cu siguranță la formarea unor tineri cu un profil moral demn de omul zilelor noastre, cetățean al Republicii Socialiste România.

Prof. VIOREL ALECU
directorul Liceului „Emil Racoviță”
București

a partidului nostru pentru educarea lor multilaterală, pentru dezvoltarea lor multilaterală, ne creează posibilitatea de a organiza cu pionierii activități cit mai atractive și mai plăcute, de a înălțura șablonismul din munca desfășurată în rîndurile lor, de a face ca ei să nu rămînă simpli martori la viața din jurul lor, ci să participe activ la această viață, în forme

specifice, potrivit cu vîrsta și interesele lor.

Faptul că învățătorii și profesorii vor fi ei înșiși comandanții detașamentelor de pionieri va aduce o îmbunătățire simțitoare nu numai în munca pionierescă, dar și în întreaga activitate a școlii, întrucît preocupările de ordin educativ nu vor mai rămîne de o parte, cum se întîmpla nu rareori în trecut, ci vor trece pe prim plan. În același timp, se vor putea înălțura suprapunerile de activități, paralelismele, ca și suprapunerile.

În trecut celor care lucrau cu pionierii le era greu să întocmească programe bune de activitate, deoarece nu cunoșteau suficient viața școlară a copiilor, interesele și înclinațiile lor. Așa se explică faptul că o bună parte din programele de activitate era ocupată cu adunări de analiză a situației la învățătură și disciplină, care fi pliciteau pe pionieri întrucît reiau în aceeași formă probleme discutate și iar discutate. Acum, proiectul de Statut ne dă indicații largi cu privire la activitățile ce se pot include în programele de activitate. Este vorba de activități foarte atractive — sezoanelle, vizitarea caselor memoriale, expediții, vizite la întreprinderi, concursuri sportive, concursuri de orientare turistică, inițierea copiilor în diferite îndeletniciri, organizarea incheierii sărbătorești a perioadei de pionierat ș.a.

Se vorbește, în proiectul de Statut, de faptul că organizația pionierilor se îngrijeste de desfășurarea activității culturale-artistice, sportive și turistice cu toți elevii din clasele I-VII. Este un lucru foarte pozitiv, care va contribui în mod sigur la întărirea organizației, la sporirea prestigiului ei. Activitatea deosebit de atractivă a organizației pionierilor va determina pe toți elevii să dorească a intra în rîndurile ei.

Apreciez în mod deosebit faptul că în proiectul de Statut se accentuează ideea caracterului sărbătoreț pe care trebuie să-l îmbrace unele activități cu pionierii. Un asemenea caracter îl va asigura muncii cu pionierii primirea în organizația pionierilor sub faldurile drapelului, ca și faptul că adunările unității de pionieri se vor deschide cu ridicarea pavilionului și întonarea Imnului de stat. Aceasta corespunde pe deplin cu năzuința pionierilor spre ceea ce conferă solemnitate activităților lor și este de natură să sporească mult prestigiul organizației.

Mi se pare foarte indicat și faptul că se prevăd recompense pentru pionieri care obțin rezultate bune la învățătură, în activitatea pionierescă sau săvîrșesc fapte de laudă. Fără îndoială că aceste recompense vor fi revînute de fiecare pionier și că noi, cei care vom conduce detașamen-

tele și unitățile, vom putea face, din acordarea lor, prilej de îmbunătățire continuă a muncii pionieresti.

Desigur, va depinde de noi, cei care vom lucra cu pionierii, de a asigura ca toate aceste activități să se desfășoare într-un mod cit mai interesant. Principalul este aici, după părerea mea, să înțelegem că activitățile respective trebuie să fie cit mai puțin didactice și să facă, în schimb, cit mai mult apel la fantezie, la originalitate, la inedit. Firește, activitățile pionieresti au, pînă la urmă, același scop pe care îl are munca din școală: de a lărgi orizontul de cunoștințe al copiilor, de a le forma sentimente și convingeri etice. Numai că ele trebuie să ajungă la acest scop altfel, pe alte căi decît activitățile din școală. În gîsirea și folosirea cit mai pricepută a acestor căi va trebui să stea măiestria noastră.

Munca comandantului de pionieri este nouă și nu ușoară. Ea ne va cere o continuă perfecționare, o îmbogățire neîncetată a cunoștințelor, a metodelor de lucru. Ea este însă, în același timp, generatoare de mari bucurii și satisfacții. Pentru a avea asemenea bucurii și satisfacții ne vom strădui s-o împlinim cit mai bine, cu trageri de inimă și entuziasm.

Prof. VALENTINA CORACIU

Activități constructive, cu finalitate precisă

Am citit cu viu interes, la fel cu toți cei care se interesează de formarea tinerelor generații, proiectele noilor acte statutare ale mișcării pionieresti. Nu mă voi opri, în aceste rînduri, asupra unor anumite prevederi ale lor. Voi încerca să contribuie însă la indicarea mijloacelor de a înfrînta felul organizației pionierilor — educarea copiilor în scopul formării unor oameni cuili, multilateral dezvoltăți, devotați clasei muncitoare, patriei și țării.

Cred că unul din factorii principali care trebuie să călăuzească munca celor ce vor lucra în această organizație trebuie să fie dezvoltarea spiritului de răspundere al viitorilor cetățeni. Problema ce rămîne de lămurit este care sînt mijloacele pentru dezvoltarea acestui spirit la pionieri. Răspunsul este simplu: făcîndu-i să desfășoare activități constructive, utile, cu finalitate precisă.

Una din cele mai indicate activități de acest fel o constituie preocupările științifice. La prima vedere s-ar putea crede că este exagerat să vorbim la copiii de 9-10 ani, și chiar de 13-14 ani, de preocupări științifice. O analiză mai profundă ne arată însă că nu e vorba de nici o exagerare. Caracterul științific al unei activități nu se referă la obiectul ei, ci la metodele folosite.

Se pot organiza destul de numeroase activități constructive în care pionierii să fie educați, a-și duce munca în spirit științific. Firește, nu va fi vorba numai de întocmirea unui ierbar și a unui insectar. Curiozitatea copiilor a depășit astăzi stadiul observației pure. Ei nu se mai minunează de natură, ci vîd în jurul lor oameni care completează natura. Adolescentul modern nu mai suspină ca cel de odinioară, el se caracterizează prin dinamism. Toțișii, mulți educatori, mulți adulți în general, nu știu prea bine ce îi interesează pe copiii de azi. Îmi amintesc de o discuție pe care am auzit-o într-un tren, între un copil de cinci ani și tatăl său: copilul voia să știe dacă Tu-114 este un turboreactor sau un turbopropulsor. Într-un film care s-a prezentat la noi mai de mult, o serie de oameni în vîrstă se minunau în fața unei mașini prevăzute cu cele mai moderne mijloace de telecomandă, cu o capotă care se ridică și se strînge la apăsarea unui buton, cu geamuri care puteau fi manevrate de asemenea prin apăsarea unui buton etc. Apare și o fetiță de 9-10 ani care întreabă: „Ce coeficient de compresie are motorul?”

Cîți dintre profesorii de azi au făcut la trei ani primul număr de telefon? Cîți din ei au văzut din față o emisie tele-

vizată? Se compară viața pe care am dus-o noi cu viața pe care o duc copiii de azi? Și atunci, întrebarea mare pe care trebuie să-și pună orice educator este: ce-i interesează pe copiii de azi? Poate că ar vrea să lanseze rachete? Poate că și lansează, dar nu știu noi? Poate vor să facă planorism, să conducă de la distanță, prin radio, mici ambarcațiuni construite de ei?

O sarcină de căpetenie a tuturor celor care vor lucra în cadrul organizației de pionieri va fi să depisteze aceste dorințe, să lupte pentru a le putea îndeplini. La cercurile tehnice ale pionierilor se vor putea organiza foarte atractive discuții cu specialiști care lucrează în domeniul științei și tehnicii, în producție. De la ei pionierii vor putea afla multe lucruri care îi interesează, noțiunile, realizările. Pionierii pot fi invitați să se documenteze, să construiască lucruri utile.

Copiii au vrut totdeauna să fie mari, să facă ce face oamenii mari: lucrul util. Dacă le vom satisface această cerință, îi vom ajuta să-și îndeplinească cit mai bine deviza lor: „Pentru gloria poporului și înflorirea României socialiste, pentru cauza partidului — înainte!”

Conf. univ. I. C. MOISIL

Dacă aș fi comandant

Dacă aș fi comandant? Ei bine, așa privit încă o dată în jurul-mi, cîntînd să cuprind — oare pentru a cita oară? — dimensiunile prezente ale României socialiste. Mi-ar deveni atunci și mai clare dimensiunile ei viitoare, așa înțeleg și mai profund rolul pe care societatea mi-l atribuie în opera complexă de desăvîrșire a construcției socialiste.

Prințind în jur și meditănd la sarcinile ce-mi revin în lumina noilor acte statutare ale organizației, aș descoperi o suită de mijloace pe care revoluția culturală mi le pune la îndemîna, tocmai pentru a izbîvi să-mi îndeplinesc cu cinste menirea. Lesne aș constata că, în afara școlii și a organizației de pionieri, conștiința școlară, sensibilă și în plină formare, este zilnic supusă unor influențe de care nu pot să nu fim seama: filmul, radioul, televiziunea, literatura, sportul etc. Toate aceste forme variate ale unei vieți culturale din ce în ce mai intense sînt în prezent mult mai accesibile decît într-un trecut nu prea îndepărtat. Ele contribuie din plin, prin cîți specifice, la educarea școlărilor. Filmul „Iudor Vladimirescu”, de pildă, îi dezvăluie pionierului, prin mijlocirea imaginii cinematografice, o epocă dramatică din istoria poporului român. Asociată cu lecția din clasă, imaginea lui Tudor Vladimirescu devine de neuitat. Neamănate emisiuni radiofonice cu durul să-și transporte pe tinerii ascultători cînd în lumea basmelor, cînd în ambianța școlii sau a organizației de pionieri, cînd în universul atît de captivant alucerilor tehnicii și științei. Micul ecran îi aduce școlărilor, în casă, imagini din țară, din Congo sau din America, de pe marile stadioane ale lumii. Literatura adresată lor aprinde în inimile tinerilor cititori, flacăra de nestins a romantismului adolescentin. Iată de ce, dacă aș fi comandant, aș transforma filmul „radioul, televiziunea, literatura etc., etc. în auxiliarele mele, cîntînd idei și inițiative noi, forme atrăgătoare de activitate, astfel încît pionierul să participe cu cel mai mare interes la viața organizației. Din capul locului m-aș declara dușmanul formalismului, rutinei, crispării, al maturității excesive în relațiile cu pionierii.

Dacă aș fi comandant mi-aș propune, printre altele, să-i determin pe cei din detașamentul meu să învețe istoria orașului lor — cîntînd via în istoria nemuritoare a țării. De nenumărate ori pionierii Capitalei trec pe lângă frumoasa statuie a Aviatorilor. Oare cîți din ei știu însă în ce an a fost înălțată, cine a fost inițiatorul ei? Oare cîți din ei știu că această statuie închinată arripilor generației de aviatori-eroi Georgehe Bănculescu, primul pilot din lume care a zburat cu motor și a ambelat piciorul? Oare cîți pionierii din Brașov, vîsînd să stea la volanul tractorului românesc, sau cîți și simplu admirîndu-l, cunosc istoria atît de dramatică și de complexă a fîuririi uzinelor de tractoare? Oare cîți pionieri de la poalele Apusenilor cunosc faptele de arme ale vînturilor de munte care, lupînd împotriva hitleristilor și a horthistilor, au căzut eroic aprînd trecătorii munților?

Dacă aș fi comandant mi-aș necăji pionierii cu cea dojană destul de frecventă: „Voi ați venit la de-a gata”. Ascultînd-o, îi pui în mod firesc întrebarea: „Pentru cine, dacă nu pentru actualele generații am înălțat noi tot ceea ce am înălțat sub conducerea partidului?” Este foarte firesc ca actualele generații să se bucure de rodul realizărilor noastre, precum, cu siguranță, copiii copiilor noștri vor veni la o lume mult mai „de-a

gata”. De aceea cred că dojana amintită mai sus este nelocul ei și că, în nici un caz, ea nu poate să înlocuiască o lecție interesantă despre trecutul zbucimant al părinților și al țării.

Dacă aș fi comandant nicioamă n-aș proceda precum a procedat nu de mult, la Voroneț, un învățător ce conducea un grup de pionieri excursioniști. N-aș căsa gura la ghid notînd cu frenetie, în rînd cu copiii, că Ștefan cel Mare a fost cîntul mînăstirii. Aș pregăti temeinic excursia. Aș citi din vreme monografia Voronețului, le-aș vorbi pionierilor, cu mult înaintea ghidului, despre datele istorice ale mînăstirii, pregătîndu-i astfel pentru ceea ce vor avea acolo de aflat.

În această ordine de idei, aș fi foarte atent la limba ce o vorbesc și o cultiv. I-aș feri astfel pe copii de vocabularul bombastic, arid, lozincar. Aș depune eforturi ca și în acest sens să fiu un exemplu bun.

Dacă aș fi comandant aș înțelege că membrii detașamentului mai cu și ore „de stradă”, „de curte”, de joacă și, în general, m-aș preocupa și de acest aspect al vieții lor. M-aș strădui să le cultiv ideea solidarității pionieresti așa încît să o aplice și în ceasurile libere. Pionierii din

acestea curte sau de pe aceeași stradă să se cunoască, să colaboreze, să pună stăpînire pe stradă în înțelesul bun al cuvîntului. I-aș învăța să priceapă esența noțiunii de intrajutorare tovarășească. Nu m-aș speria de dragostea lor excesivă pentru sport, ci aș dirija-o.

Dacă aș fi comandant? Dar într-un fel și sînt, căci orice scriitor care se adresează prin cărțile sale tineretului este și un educator, adică un comandant. De aceea, îmi să permit să propun să se includă în Statutul următoarea obligație pionierescă: La parazi sau în orice alte împrejurări, pionierul, în uniformă, saluta Drapelul Republicii Socialiste România”. Iar în sprînjinal propunerii mele, așa amînti cuvintele domnitorului Cuza: „Drapelul e țara”.

Sînt convins că noua așezare organizatorică a mișcării pionieresti din Republica Socialistă își va arăta foarte curînd roadele. Mai sînt convins că, urmînd marile tradiții ale pedagogiei românești, cadrele didactice din patria noastră vor fi și de astă dată la înfrînta sarcinilor trasate.

HARALAMB ZINCA

Conform cu vîrsta și înclinațiile copiilor

Proiectele actelor statutare ale activității pionieresti, supuse de curînd unor largi dezbateri, confirmă încă o dată justetea politicii partidului în munca de educare a tinerii generații. Faptul că organizația pionierilor va fi îndrumată și condusă direct de către partid constituie un factor esențial, care garantează buna orientare a activității ei.

Măsurile prevăzute în proiectele actelor statutare fac să crească mult rolul cadrelor didactice în procesul instructiv-educativ. Acum, cînd învățătorul sau dirigintele va fi și comandant al detașamentului de pionieri din clasa lui, el va fi legat de toate lucrurile vieții școlărilor, va trăi activ întreaga gamă a activităților și preocupărilor lor. Se va strînge mai mult, pe această cale, și legătura lui cu familia. Deosebit de important este faptul că munca educativă va avea o continuitate mai mare, mai firescă, activitate din școală și cea din cadrul organizației pionierilor întregindu-se reciproc.

Proiectul de Statut cere ca în munca cu pionierii să se respecte permanent particularitățile de vîrstă. Așa adăuga la aceasta necesitatea respectării diferențiate a particularităților de vîrstă, pentru că nu toți copiii din aceeași categorie de vîrstă se manifestă la fel. Inseamnă, aceasta, că va trebui să alcătuiam programe separate pentru fiecare copil? Firește că nu! Va fi însă necesar să alcătuiam programe suficient de bogate, suficiente de elastice, care să răspundă în cea mai mare măsură posibilă cerințelor variate, diferite, ale tuturor pionierilor din detașament.

Consider foarte binevenită înălțurarea ședințelor care se țin în trecut, cu rapoarte rigide, lungi, necorespunzătoare vîrstei pionierilor. Este știut că ședințele de acest fel nu-i puteau atrage prea mult

pe copii. La vîrsta pionieratului, sentimentele, convingerile se formează și se dezvoltă numai dacă sînt grefate pe portaltoiu intereselor de cunoaștere și al înclinațiilor specifice vîrstei.

Pentru a reuși din plin în munca noastră cu pionierii va trebui să avem sprijinul larg al tuturor factorilor extrașcolari. Consider că trebuie încă îmbunătățite programele de radio și televiziune cu tematică din viața pionierilor și școlărilor. Ar fi folositor, cred, ca radioul și televiziunea să organizeze și emisiuni în sprînjinal comandantilor de detașamente, înlesnind schimbul de experiență între ei.

Se resimte mult necesitatea unor filme adresate pionierilor. Studiourile noastre cinematografice ar trebui să acorde o mai mare atenție creării unor asemenea filme, care să lărgescă orizontul de cunoștințe al copiilor și, mai ales, să pună în dezbatere, la nivelul înțelegerii lor și într-o formă adecvată, probleme etice, astfel încît să contribuie la dezvoltarea multilaterală a personalității pionierilor.

Firește însă că în primul rînd de noi, cei care vom desfășura nemijlocit activitatea cu pionierii, va depinde succesul acestei activități. În prezent, principala noastră preocupare se îndreaptă spre pregătirea muncii ce va începe în curînd, o dată cu deschiderea anului școlar. Ne vom strădui să împlinim cit mai bine sarcina noastră de dascăli cu sarcina de comandanți de detașamente, pentru a obține rezultatele așteptate de toți cei care ne-au încredințat sarcina instruirii și educării copiilor patriei.

Inv. NICOLAE AVORNICULUI
Școala generală din comuna Pojoga,
raionul Iliia

OAMENI ȘI PASIUNI

Dacă am pune cuiva, care zi cu zi urcă și coboară treptele instituției sale, închide și deschide zilnic aceeași ușă, îmbracă vreme îndelungată aceeași haină, întrebarea este: treptele sînt la intrarea instituției, ce formă și culoare au anumite detalii arhitectonice ale ușii sau cîi și de ce nuanță sînt nasturii hainei sale, răspunsurile ar fi oare exacte? Experiența este cunoscută și uluitoarele abateri de la realitate comise de cei care încercă să răspundă din amintire la asemenea întrebări nu fac decât să confirme că de puțină răspundere este facultatea de a observa „automat” lucrurile din jur.

Dar, pe ceea ce duc de la observație la cercetare, în formarea acelei atenții care leagă observația de posibilitatea utilizării sale în scopuri științifice, deprinderea de a ști să privești dobindește o valoare esențială. Fără de ea nici măcar nu se poate concepe o pătrundere cît de cît aprofundată în studiul naturii. Am putea spune chiar că pe drumul care duce, în cunoașterea lumii înconjurătoare, de la micile constatări la marile concluzii, problema fundamentală este „a observa sau a nu observa”. De aici și pînă la a conferi observației valoare și caracter de pasiune uneori nu este mult, și în infinita galerie a preocupărilor care, depășind obișnuitul, caracterizează activitatea unor oameni se numără și această seale, mereu nesatisfăcută, de a observa...

Observația

— pasiune creatoare

Despre observație — mai ales atunci cînd e pusă în slujba cunoașterii organizate, așa cum este urmărită în procesul de învățămînt — s-a scris mult. Manualele de pedagogie, amintindu-și rolul în educarea curiozității științifice, spun că observațiile — începînd cu cele spontane și ajungînd la cele organizate, îndrumate — dau copilului posibilitatea de a-și dezvolta analizatorii, de a-și îmbogăți senzațiile, percepțiile, reprezentările etc. Încă din anii de grădiniță, învățămîntul ține seama

de rolul observației în cunoașterea naturii de către cei mici, tocmai pentru că în acest contact cu natura sînt nu numai puține dobindiri unor cunoștințe multiple, a dezvoltării gândirii logice și a capacității de exprimare, ci și aceea a înțelegerii legăturilor cauzale dintre fenomenele naturii, a posibilității transformării naturii de către om.

De aici însă și pînă la ridicarea observației la treapta de pasiune creatoare este un pas mare, un pas pe care omul despre care ne-am propus să scriem astăzi a izbutit să-l facă cu acea temeinicie care asigură succesul. Observator atent, pasionat al observației, profesorul Ion Enășescu de la Școala generală din comuna Curtea, raionul Făget, face parte dintre acei modești dar hotărîți luptători pe frontul cunoașterii naturii care, la capătul multor ani de străduință asiduă, au izbutit să aibă realizări merituoașe.

Mai întii, ca multe alte pasiuni, puterea de observație, devenită continuă căutare, a generat o colecție. O colecție de curiozități ale naturii care, sporită an cu an, s-a transformat cu timpul într-un bogat muzeu școlar. Labe de vidră, de porumbel, de găină sau de rață, labe de păsări agățătoare, răpitoare etc. stau aici alături de cuburi de zburătoare de tot felul. Anomaliile ale naturii, expozate din regnul vegetal, scheme prezentînd relațiile de ordin sistematic între speciile sau descriind funcționalități biologice, ilustrate alături prin piese naturale îmbogățesc muzeul, conferindu-i un caracter didactic de prim ordin.

Ca un adevărat maestru al profesiunii pedagogice, profesorul Enășescu știe să trezească la elevii lui, prin lecțiile de biologie și agricultură, interesul pentru observație. Aplicînd principiul intuiției în explicațiile sale, folosind metoda frontală, experimental, vizita, excursia, subliniind mereu esențialul prin comparații, profesorul le deșteaptă curiozitatea științifică, le dezvoltă spiritul de cercetare.

Întă-l la o oră de botanică. Împodobit ca un original pom de iarnă, lămiul de la „colțul naturii vii” poartă pe frunzele lui tinere veșminte de staniol. „Sărbătoarea” a care va participa ca un prețios

auxiliar al profesorului este lecția despre fotosinteză. Sigur că, în asemenea condiții, lecția e urmărită cu un interes de elevi, dornici să aibă ca se împlină cu frunzele învelite ca șocolata.

De la observație la cercetare

Experimentînd cu elevii butășirea la lămi, în anumite condiții, punîndu-l să extragă el înșiși amidonul din plante, imaginînd un barometru viu, „confectionat” dintr-un brotăcel introdus într-un borcan cu apă, organizînd lucrări de hibridare experimentală a porumbului, efectuînd împieri care prilejuiesc interesante lecții practice de fiziologie interesantă și elevii să noteze zilnic starea vremii, să însemne datele plecării și sosirii păsărilor migratoare, ale înfloririi plantelor, ale începutului căderii autumnale a frunzelor, stimuîndu-le dorința și capacitatea de a „descoperi” mereu ceva, profesorul Enășescu a izbutit să le transmită și lor propria sa pasiune și are satisfacția de a vedea pe mulți dintre ei mergînd pe același drum. Pe Dan Ionăș, de exemplu, îl interesează cercetarea profilului solului. A adus la școală eșantioane proporționale din straturile de sol și subsoil pe care le-a găsit în curtea casei părintești cu prilejul sondajului făcut pentru săparea unei fîntini. Eșantioanele au fost montate într-o „secțiune” cu un perete de sticlă, pentru a se vedea raportul între grosimea straturilor de pămînt. Petru Gana a alicit singur pe cîmp mai mulți pomi săbatici, pe care i-a „trecut” toamna în grădina. Colegii lui Ion Savu și Ion Moldovan au încercat să altoiască roșii pe cartofi, pepene verde pe dovlecei, pierșici pe scilce și vie pe dud. Iosif Pescaru și Iosif Drăgoiescu sînt preocupati de folosirea metodei selecției, iar Iosif Fane și Ion Miclos cercetează nutriția cornute-

lor. Mulți dintre foștii elevi ai profesorului Enășescu, acum oameni maturi, continuă să trimită piese pentru muzeul școlii. Printre ei sînt medicul dr. Gheorghe Teodorescu din Timișoara, care a trimis muzeului școlii preparate anatomice, inginerul ca C. Manzur de la Uzinele Reșia, care a îmbogățit colecția de minereuri de fier a muzeului, sau Nicolae Opreșcu de la Petriș, care a trimis probe de cărbune.

Felicitată de oameni de știință care, în cadrul unor acțiuni de studiere a faunei și florei din Făget au vizitat Curtea și au cunoscut muzeul școlii din localitate, profesorul Enășescu a continuat să rămînă același modest, dar întreprinzător slujitor al științei. „Chiar dacă nu au reușit în toate încercările lor, faptul de a fi îndrăzniți să încerce rămîne pentru elevii mei o mîndrie și o satisfacție”.

V. TODERICU

REVISTE

A apărut

REVISTA DE PEDAGOGIE

nr. 7, iulie 1966

În sumar:

Miron Constantinescu: Orientarea școlară și profesională

Stancu Stoian: Orientarea școlară și profesională în trecut și azi

Anatolie Chirceș, Dumitru Salade: Bazele teoretice ale orientării profesionale în școală

Gheorghe Zapan: Cunoașterea și caracterizarea elevilor în vederea orientării lor profesionale

Octavian Berlogea: Aspecte medicale, psihologice și sociale în orientarea profesională a elevilor

Alexandru Cîlcea: Implicațiile medicale — fiziologice și fiziopatologice — ale orientării profesionale

Mihai Peteanu: Importanța elaborării monografiilor profesionale

Vasile Popeangă: Inițierea elevilor în cunoașterea profesiunilor

Dumitru Văcaru: Sprijinirea absolvenților școlii generale în alegerea profesiunii

Dumitru Salade: Probleme de orientare profesională în liceele de specialitate

Mihai Ghivrișă, Romeo Dăscălescu: Contribuția școlii și a familiei la orientarea profesională a elevilor

I. Moraru, G. Basiliade, M. Cristescu, St. Simionescu: Examenul personalității infectorului minor și problema orientării profesionale

Ștefan Pop: Orientarea profesională a deficienților

G. M.: Simpozion despre orientarea școlară și profesională

Constantin Zaharic: Orientarea școlară și profesională în alte țări

x x x Pe marginea unui studiu privind orientarea profesională în Republica Democrată Germană (Iosif Antohi)

x x x Culegere de studii de orientare școlară și profesională (Constantin Urmă)

x x x „Pedagogia Szele” (Edith Roman)

A apărut

„NATURA”

nr. 4, iulie—august 1966

În sumar

I. Pană, N. Tălbăr: Parathelys.

L. Panait: Nodul industrial Brașov.

O. Seitan, El. Mihael: Cîteva probleme actuale ale climatologiei aplicate.

I. Marin: Considerații geografice asupra podisului Babadag.

Gh. Jacob: Aspecte geografice privind dezvoltarea resurselor naturale ale depresiunii Vadului.

Gh. Cristescu: Îndrumări pentru ocrotirea sănătății elevilor în excursii.

V. Cololan: Organizarea și folosirea colului geologic din cadrul muzeului nostru sătesc.

I. Valer: Aparat pentru demonstrarea unor probleme de geografie matematică.

G. Băndol: Determinarea traiectoriei populilor geografice de la sfîrșitul terțiarului pînă astăzi. Unele consecințe ale acestora — glaciația.

Al. Savu: Prin Maramureș și Moldova de nord.

D. Andreescu: Actualitate și perspectivă în astronautică.

S. Lugoian: Rezultate ale cercetărilor geografice în cadrul A.G.I.

x x x Guyana.

x x x: Rhodestia.

DIN COMORILE ARTEI NOASTRE: Portret de față de N. Tonitza

Pregătiri pentru noul an școlar

Atmosferă de lucru intens

Atmosfera de lucru intens specifică săptămînilor dinaintea deschiderii cursurilor se face simțită din plin în școlile raionului Strehaia. La 15 septembrie se vor da în folosință noi clădiri școlare în satele Secu, Mentiș din Dos, Covrigi, Corobăile, Cotoroia, Voloiaacu. Paralel cu ridicarea noilor construcții școlare s-au desfășurat lucrări de reparare și înfrumusețare a clădirilor existente. Școlile nou construite, ca și o parte din celelalte școli, vor fi înzestrate cu mobilier nou. Valoarea mobilierului pe care îl vor primi școlile din raion pînă la 15 septembrie se ridică la suma de 450.000 lei. De asemenea, se vor distribui în școli numeroase materiale didactice noi.

Prof. N. STOCHINĂ
Strehaia

Prin muncă voluntară

În comuna Vicovul de Sus, raionul Rădăuți, unde cu doi ani în urmă a fost dat în folosință un

frumos local de școală

cu 10 săli de clasă, laborator, bibliotecă etc. destinat liceului din localitate, se apropie acum de sfîrșit construcția unei anexe etajate, cu 4 săli de clasă, pe lângă localul Școlii generale din satul Vicov-Est. S-au și executat instalațiile electrice, o parte din sălile de clasă au fost parchetate, au fost zugrăvite interioarele. Prin muncă voluntară, învățătorii și profesorii, în frunte cu comuniștii, ajutați de elevi și părinți, depun eforturi susținute pentru terminarea la timp a lucrărilor, astfel ca la 15 septembrie elevii să poată începe cursurile într-un local complet modernizat.

O dată cu grija pe care o manifestă pentru pregătirea condițiilor materiale necesare bunei desfășurări a muncii în noul an școlar, conducerea școlii și cadrele didactice sînt preocupate și de măsurile menite să ridice la un nivel mai înalt activitatea instructiv-educativă. În acest scop se pregătesc de pe acum planurile de muncă, se asigură materialele didactice care vor servi la demonstrarea cunoștințelor predate.

Prof. VASILE BITĂ
Vicovul de Sus, raionul Rădăuți

Gata să-și deschidă porțile

Școlile din comuna Rîureni, raionul Rm. Vilcea, sînt gata pentru deschiderea noului an școlar.

La Școala generală din satul Copăcel, cele 8 săli de clasă, laboratorul, biblioteca, culoarele și exteriorul au fost puse la punct încă de la 15 iulie. Școala e împodobită cu flori, cu tablouri. Laboratorul a fost îmbogățit cu noi materiale didactice, primite de la secția de învățămînt sau confecționate pe plan local în lunile de vacanță. Ca urmare, pe lângă aparatele realizate la L.M.D., școala dispune de noi terbare, expozate agricole, preparate anatomice, mușaje și colecții de seminte. Au fost amenajate dulapuri și vitrine de materiale didactice pentru diferite obiecte de învățămînt: fizică, chimia, botanica, anatomia, biologia, agricultura.

MIHAI BUHARU
Rîureni, raionul Rîmnicu Vilcea

XXII

(Urmare din pag. 1)

nilor au pătruns radioul, televizorul și alte bunuri de folosință îndelungată.

Mari transformări și progrese s-au înregistrat în domeniul științei, culturii, învățămîntului. Sub conducerea permanentă a partidului, și în aceste domenii s-a pășit hotărît înainte pe drumul marilor împliniri.

Din temelii s-a schimbat condiția școlii românești, devenită azi principial izvor de cultură și factor de civilizație al întregului popor. Bucurîndu-se de grija și îndrumarea permanentă a partidului, așezat pe temelia concepției marxist-leniniste despre natură și societate, ducînd mai departe și ridicînd pe o treaptă nouă bogata tradiție pe care au creat-o eminienții lui profesori din trecut, învățămîntul nostru este strîns legat de cerințele construcției socialiste, asigurînd cadrele necesare economiei și culturii și formînd tinerele generații în spiritul înaltelor idei ale umanismului socialist, ale păcii și înțelegerii între popoare.

În cei 22 de ani care au trecut de la 23 August 1944, în țara noastră s-a realizat învățămîntul obligatoriu de 8 ani — lucru cu care se pot mîndri puține țări din lume. Învățămîntul de toate gradele este gratuit, elevii din școlile generale, din școlile profesionale și din licee primesc gratuit toate manualele, ceea ce constituie un mare act de cultură și un indiciu al prețurii ei de către partidul nostru. Învățămîntului i s-a creat în anii puterii populare o puternică bază materială, construindu-se noi săli de clasă și școli care asigură condiții optime desfășurării normale a procesului instructiv-educativ. Slujitorii școlii, cărora prin grija partidului, li s-au creat condiții tot mai bune de activitate și de viață, au muncit fără preget pentru a asigura elevilor temeinică cunoștințe, o bogată cultură generală, caracteristică omului civilizației moderne, pentru a dăltui chipul spiritual al constructorului noii societăți.

Astăzi, după douăzeci și doi de ani de viață liberă, poporul român vede în fața sa noile și însuflețitoare perspective deschise de partid. La sfîrșitul cincinalului, economia țării va fi de 17 ori mai puternică decît în 1938; forțele de producție vor crește într-un ritm susținut, progresul tehnic se va extinde în întreaga economie. În anii cincinalului, ca urmare a împlinirii unui vast program de investiții, se vor înălța noi combinate, utilitate cu tehnica modernă, noi centrale electrice, noi fabrici de bunuri de consum. În 70 de raioane ale țării se vor forma noi nuclee industriale, ceea ce va întregi dezvoltarea armonioasă a forțelor de producție pe întregul teritoriu. Producția agricolă va crește cu 26—32 la sută față de 1965 și se va realiza, în linii generale, mecanizarea și chimizarea agriculturii. Se vor dezvolta știința — care a devenit în țara noastră o importantă forță de producție — cultura de masă, învățămîntul.

Școala va cuprinde, în următorii cinci ani, aproape un sfert din populația țării. Așa cum s-a stabilit în Congresul al IX-lea al partidului se va trece la pregătirea condițiilor pentru mărirea duratei învățămîntului obligatoriu. Prin extinderea învățămîntului mediu, prin înființarea liceelor de specialitate școala noastră va deveni tot mai cuprinzătoare. În instituțiile de învățămînt superior vor fi pregătite, pînă la sfîrșitul cincinalului, 110.000 de specialiști. Pentru dezvoltarea bazei sale materiale, învățămîntul va dispune de fonduri impresionante — aproape 3,7 miliarde lei. Prin îmbunătățirea conținutului procesului de învățămînt, a programelor și manualelor, prin efortul crescînd al cadrelor didactice de a-și îmbogăți necontenit cunoștințele în specialitate și a-și perfecționa continuu metodele de predare, se vor asigura elevilor cunoștințe temeinice din cele mai variate domenii ale cunoașterii umane.

În anii socialismului, România — parte componentă a marii familii a țărilor socialiste — a adus o contribuție de mare însemnătate la lupta pentru pace, democrație și socialism. Politica ei externă are la temelie principiile egalității în drepturi, ale respectării independenței și suveranității, ale neamestecului în treburile interne.

Manifestînd o nestrămutată vigilență față de politica agresivă a imperialismului, poporul român condamnă cu hotărîre agresivitatea guvernului S.U.A. împotriva poporului vietnamez, acordă un sprijin multilateral luptei sale pentru a zdrobi pe agresori și cere să fie respectat cu strictețe dreptul poporului vietnamez de a-și hotărî singur soarta.

Punînd în centrul politicii sale externe prietenia și colaborarea cu toate țările socialiste, România dezvoltă continuu relațiile ei multilaterale cu statele sistemului mondial socialist. În același timp, țara noastră dezvoltă relații economice, politice, științifice cu orice stat, fără deosebire de arjundire socială. Declarația Confederației de la București a statelor participante la Tratatul de la Varșovia reprezintă o platformă largă pentru dezvoltarea favorabilă a relațiilor interstatale pe continentul european. Bucurîndu-se de largă apreciere, politica externă a României socialiste, pătrunsă de realism, de dinamism, de caracter constructiv, este o mărturie grațioasă a voinței poporului român de a consolida pacea.

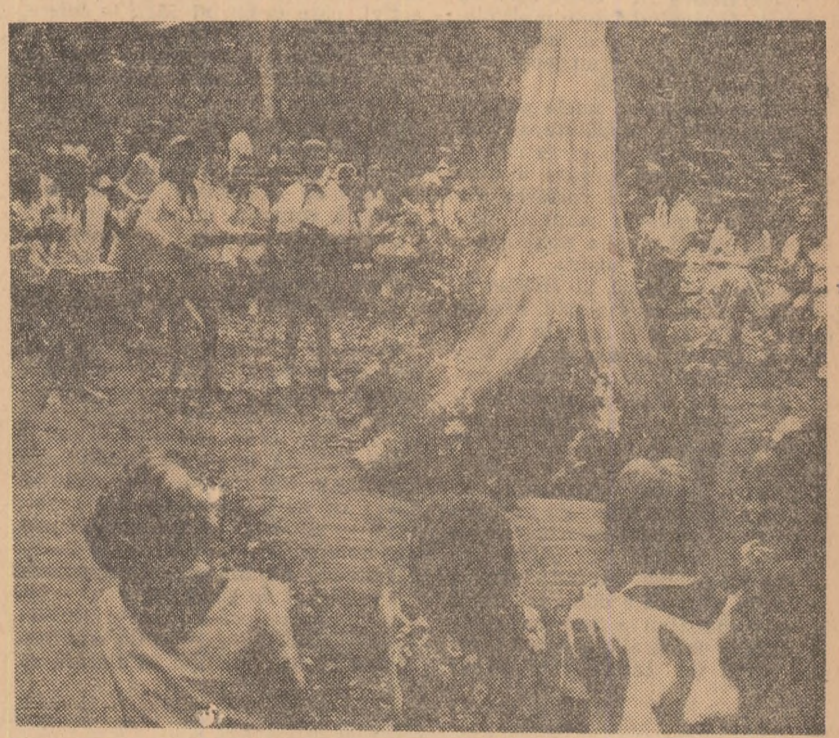
Întregul nostru popor întîmpină sărbătoarea eliberării patriei în condițiile unui mare avînt pentru realizarea obiectivelor stabilite de Congresul al IX-lea al P.C.R., care a elaborat programul ridicării pe o treaptă superioară a procesului de dezvoltare a construcției socialismului. Sub semnul acestui avînt, pregătind deschiderea în cele mai bune condiții a unui nou an școlar, înfîmîină și cei peste 175.000 de învățători și profesori ai țării marea sărbătoare națională a poporului român, popor harnic și talentat, iubitor de pace și progres social.

DIN ALBUMUL VACANȚEI

Coborînd de la cabana Dochia spre Bicazul Ardelensec

Elevii taberei de la Mogșoșana în timpul unui interesant concurs de orientare turistică

Tradiționalul foc de tabără constituie una dintre cele mai plăcute amintiri ale vacanței.

PRESTIGIUL INTERNAȚIONAL AL ȘCOLII ROMÂNESȚI

Învățământul românesc și-a curcit de mult, prin oamenii care l-au ilustrat, o binemeritată faimă internațională. Savanți remarcabili fondatori ai unor școli de matematică, fizică, chimie, geologie, medicină, istorie, sociologie au adus o însemnată contribuție la îmbogățirea patrimoniului științei universale. Astăzi, întreg învățământul nostru se bucură în toată lumea de un larg prestigiu, datorită nivelului la care s-a ridicat în anii socialismului, datorită inițiativelor statului socialist român pe linia educației tineretului. Numeroase rapoarte și statistici ale U.N.E.S.C.O. și ale Biroului Internațional de Educație înscrise ca un fapt pozitiv al politicii de învățământ din țara noastră deosebită pondere acordată prin bugetul de stat investițiilor în domeniul învățământului, precum și caracterul umanist al educației efectuate în școlile noastre.

Este cunoscut răsunetul internațional deosebit pe care l-a înregistrat propunerea guvernului român privind adoptarea unor măsuri pe plan mondial pentru educația tineretului în spiritul păcii, prieteniei și apropiierii reciproce între popoare, propunere adoptată în unanimitate de către Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite. În numeroase conferințe, seminarii și conștiințe internaționale care au avut loc în ultimul an în legătură cu educația tineretului în spiritul păcii, s-a menționat adesea rolul inspirator al propunerilor făcute de țara noastră în această privință. Aprecieri elogioase la adresa țării noastre și a învățământului românesc s-au rostit de pildă la Conferința internațională pe tema educației tineretului desfășurată anul trecut în Franța, la înfățișarea cu caracter

internațional convocată la Sofia, la sfârșitul lunii mai, de comisia națională pentru U.N.E.S.C.O. a Republicii Populare Bulgaria, ca și la recenta consfățuire de la Varșovia cu tema „Educația pentru o lume fără război”. La aceste întâlniri internaționale s-a relevat din nou rolul pozitiv și caracterul profund umanist al propunerilor guvernului român privind educația tineretului în spiritul păcii. Referate și lucrările de poziție ale delegațiilor din țara noastră au fost ascultate cu deosebit interes, numeroase delegații străine exprimând aprecieri deosebite pentru formele de educație școlară și extrașcolară practicate la noi în țară, pentru caracterul constructiv al propunerilor românești privind strângerea legăturilor internaționale pe linia educației tineretului.

Experiența țării noastre în diferite domenii ale învățământului este considerată cu mult interes în numeroase țări din lume, care solicită, direct sau prin intermediul U.N.E.S.C.O., sprijinul școlii românești pentru realizarea programelor proprii de dezvoltare a învățământului. Este cunoscut, de pildă, rolul pozitiv jucat de delegația țării noastre la Congresul mondial al ministrilor educației desfășurat anul trecut la Teheran, aprecierea unanimă dată la acest congres experienței și metodelor folosite în România în perioada anilor 1945-1952 pentru lichidarea într-un termen foarte scurt a analfabetismului. Merită subliniat faptul că de la data desfășurării congresului și până astăzi, o serie de țări aflate în curs de dezvoltare, mai ales din Africa, au cerut țării noastre să le acorde concursul în munca de lichidare a analfabetismului și de ridicare a

nivelului învățământului. Răspunzând la solicitările lor, statul român a trimis în aceste țări manuale, materiale didactice, literatură pedagogică. De asemenea, un număr de profesori de matematică, fizică, chimie, biologie etc. din țara noastră predau în unele școli din țările respective, munca lor bucurându-se de o deosebită apreciere. În Guinea, de exemplu, întregul grup de profesori români i s-a acordat calificativul „exceptional”.

Prestigiul internațional al învățământului nostru, al pedagogiei românești este ilustrat și de faptul că reprezentanții României sînt alesi adesea în organele de conducere ale diferitelor conferințe și manifestări internaționale pe linia de învățământ. Recent, la cea de a XXIX-a sesiune a Conferinței internaționale de educație, desfășurată la Geneva, unul dintre delegații Republicii Socialiste România a fost ales ca președinte al celei mai importante secții, iar recomandările alcătuite de către această secție s-au bucurat din partea tuturor delegațiilor de o înaltă apreciere.

În general propunerile făcute de delegația țării noastre la întâlnirile pedagogice internaționale se bucură de un mare interes, iar aprecierile asupra experienței școlii românești prezentate în cadrul acestor întâlniri sînt deosebit de pozitive. Iată numai câteva exemple, edificatoare în acest sens.

O contribuție majoră a adus delegația țării noastre în cadrul congresului internațional desfășurat la Torino la sfârșitul lunii martie a.c., la dezbaterile problemei prelungirii școlarității obligatorii și a orientării profesionale. Principiile susținute la acest coloeviu de mem-

brii delegației române au contribuit la găsirea unor formule juste pentru problemele discutate.

La seminarul internațional cu tema „Conceptia modernă privind învățământul în școala generală”, desfășurat la Praga tot în luna martie a acestui an, referatul delegației noastre cu privire la instruirea programată a fost evidențiat în mod deosebit, atât de pedagogii cehi, cit și de delegațiile din numeroase alte țări, pentru modul cum concep pedagogii din România această tehnică didactică în raport cu dezvoltarea capacităților intelectuale ale elevilor.

Deosebit de semnificativ pentru creșterea prestigiului internațional al României și al învățământului românesc este faptul că în anul universitar 1965-1966 limba și literatura română s-a studiat în 91 de universități sau școli superioare din 25 de țări din Europa, America de Nord, America de Sud și Asia.

Cuvinte foarte elogioase la adresa învățământului românesc au și oaspeții de peste hotare care ne vizitează țara. Cărțile de impresii ale multor școli cuprind mărturii ale pretutii de care se bucură școlile Republicii Socialiste România. Un exemplu elocvent în această direcție îl constituie cartea de impresii a Liceului „Nicolae Bălcescu” din Capitală.

Vizitând acest liceu, profesorul Guarnieri, de la Universitatea din Pisa, notează: „Trebuie să-mi exprim via admirabilă pentru entuziasmul care animă întreaga școală. Le doresc tuturor celor care predau și învață aici un viitor tot mai înfloritor”.

Cuvinte calde de apreciere la adresa Liceului „Nicolae Bălcescu”, precum și la adresa învățământului nostru în general au notat în cartea de impresii a liceului pedagogii bulgari Elena Turucova și Ivan Acinschi. „Sînt fericită că pot să-mi exprim fericirea de a fi vizitat școala dvs., bogată în tradiții, care oglindește sufletul tuturor românilor — ospitalieri, muncitori și iubitori de oameni” — scrie Elena Turucova.

Aprecieri la fel de elogioase se pot citi în cartea de impresii a Școlii generale nr. 175 din București. „Felicitări acestei minunate școli — notează aici profesorul Sam G. de Las Heras, din Chile.

Felicitări statului socialist român pentru preocuparea lui constantă de a ridica nivelul culturii al copiilor săi”. Iar dr. Kenneth W. Lund, editor din Statele Unite, scrie: „Noi, cei veniți din S.U.A., am fost foarte plăcut impresionați de înfățișarea cu elevii și profesorii acestei excelente școli. Vom povesti copiilor din America despre căldura primirii și condițiile excepționale de învățare de care dispun copiii din această școală”.

Toate acestea sînt o dovadă grăitoare a prestigiului internațional de care beneficiază astăzi școala și pedagogia României socialiste, ca urmare a politicii înțelepte a Partidului Comunist Român în domeniul învățământului și educației, ca urmare a orientării științifice pe care o asigură partidul muncii școlare.

I. ALEXANDRU

Perspective largi în domeniul editării manualelor școlare și literaturii pedagogice

Editarea manualelor școlare și lucrărilor pedagogice și metodice va cunoaște o largă dezvoltare în anii cincinalului. Astfel, în perioada 1966-1970 producția Editurii didactice și pedagogice va însuma valori aproape 900 de milioane de lei, dintre care numai producția din 1966 se va cifra la aproximativ 166 milioane de lei. Vor apare lucrări pedagogice cu privire la istoria învățământului românesc, la instruirea programată și la alte aspecte ale modernizării învățământului, metodici, studii de învățămînt comparat, opere alese ale marilor pedagogi etc.

Majoritatea producției editurii o constituie însă manualele școlare ce se împart gratuit elevilor în fiecare an la deschiderea cursurilor. În prezent, manualele pentru anul școlar care se va deschide în curînd au și început să fie distribuite școlilor. Editura pregătește acum manuale pentru anul școlar viitor. Redactorii ei, graficienii și tehnicienii poligrafici s-au angajat ca, alături de autori, să îmbunătățească necontenit nivelul calitativ al manualelor, accesibilitatea acestora, să editeze cărți școlare cit mai frumoase și mai viu ilustrate.

Noi materiale didactice

Creșteri importante va înregistra în anii următori și producția de material didactic destinat școlilor. Întreprinderea de material didactic va realiza în cursul cincinalului o producție de circa 130 de milioane lei, spul înregistrat fiind o conștientă directă a creșterii continue a productivității muncii.

Produsele I.M.D., tot mai apreciate atât în școlile din țara noastră cit și în școlile din numeroase alte țări, care achiziționează de la noi cantități însemnate de material didactic, vor înregistra o creștere continuă atât în complexitate cit și în varietate. Se vor realiza noi aparate și cruse de experiențe ce vor permite efectuarea unor lucrări demonstrative menite să-i ajute pe profesori în predarea capitolelor din disciplinele de specialitate care cuprind cunoștințe legate de progresele contemporane ale științelor. Se vor produce astfel aparate pentru demonstrații din electromagnetism, electronică, fizică nucleară și moleculară etc. Toate aceste noi produse vor avea caracteristici funcționale și estetice dintre cele mai ridicate.

DIN COMORILE ARTEI NOASTRE: Cap de copil de C. Brâncuși

CĂRȚI / CĂRȚI

LUCRĂRI DESPRE ARTĂ

Colecția „Artiști români” a editurii „Meridiane” își propune să prezinte monografii pe cei mai reprezentativi creatori de artă plastică din țara noastră din ultimele decenii. În această colecție au apărut un studiu despre Aurel Jiquidi și altul despre Ștefan Szönyi. Ambele au comun faptul că înlesnesc cititorului o călătorie rodnică în trecutul istoric, precum și în aspectele intense construcții actuale din patria noastră. Este de mult cunoscut pedagogilor că incursiunile în istorie, sprijinite pe materialul creației de artă plastică, au avantajul de a vorbi o limbă deosebit de apropiată sufletului, reușind să comunice sensuri profunde ale evenimentelor, să transmită vibrații, trăsături de atmosferă pe care descrierile în cuvinte a călătorilor de istorie nu le pot da. De aceea este bine ca ele să fie recomandate spre lectură elevilor din clasele mari, cu atât mai mult cu cit o dată cu cunoștințele pe care le transmit, sînt utile și prin faptul că educă ochiul pentru aprecierea operelor de artă.

Lucrarea Aurel Jiquidi, de Jack Brutaru (99 pagini; 51 reproduceri în alb-negru) încheagă o imagine de sinteză a personalității graficianului. Biografia lui este interesantă și prin faptul că se desfășoară într-o epocă bogată în treceri abrupte, în frământări sociale, în transformări profunde. Autorul reușește să redea creșterea încordării în climatul care a însoțit copilăria și adolescența artistului — încordarea în viața internațională, lupta diră a clasei muncitoare condusă de partid, dezvoltarea conștiinței politice în mase — ca și modul cum se cristalizau în concepția artistului spiritul protestatar cu cea mai directă manifestare plastică: desenul satiric, caricatura. Este deosebit de instructiv de urmărit cum, de la formele mai mult descriptive, artistul urcă mereu, împins de dramatismul evenimentelor pe care le trăia, spre aitudini combative. „Masacrul din Piața Palatului” de la 13 Decembrie 1918, eveniment rămas în istoria mondială a luptelor muncitorești, „Internaționala”, „Tipografie ilegală”, „Primul întâi mai” sînt titluri evocatoare ale participării artistului, în presa contemporană, la momentele de seamă din viața politică a maselor muncitoare.

Ambele lucrări au un caracter științific, prezintă bogate informații cronologice instructive, descrieri ale desfășurării activității celor doi artiști de-a lungul diferitelor perioade ale creației lor.

Îmbinînd informarea istorică cu prezentarea actului artistic și inițierea în cunoașterea specificului plastic, cele două lucrări sînt deosebit de utile tineretului care și propune să învețe a pătrunde în procesele de creație artistică.

I. SABETAY

BIBLIOGRAFIE

xxx Așa trece, pietrele rămîn. Proverbe românești. Ediție îngrijită, prefață, glosar și indice de George Muntean (8177 proverbe). Editura pentru literatură, colecția „Biblioteca pentru toți”.

CORNELIU MOLDOVANU: Poezii. Antologie, text stabilit și prefață de Al. Săndulescu. Editura pentru literatură.

NICOLAE MANOLESCU: Lecturi infidel. (Recitind poveștile lui Creangă; Titlu

Maiorescu, polemist; Nuvelele lui Duiliu Zamfirescu; Lecturi din Rebreanu; Două cuvinte despre „Cartea nuntii”; Mășii. Cu o pseudoprefață. Editura pentru literatură.

STAN VELEA: W. Reymont (scriitor polonez, laureat al Premiului Nobel). Editura pentru literatură universală.

xxx Antologia de proză populară epică. 3 volume, studiu introductiv (105 pag.) de O. Birlea, Editura pentru literatură.

Anul acesta, la Olimpiada Internațională de matematică de la Sofia, tinerii reprezentanți ai țării noastre au obținut un deosebit succes. Iată-i în fotografie alături de profesorii care i-au însoțit.

Congresul al XVIII-lea al I. N. S. E. A.

PROBLEME ALE EDUCAȚIEI PRIN ARTĂ

De curînd, între 3 și 10 august, au avut loc la Praga lucrările Congresului al XVIII-lea al INSEA (Societatea Internațională pentru Educație prin Artă), în prezența a circa 2.200 de oameni de artă și de știință, de pedagogi și educatori, reprezentînd 34 de țări. Cu acest prilej s-a desfășurat în capitala Cehoslovaciei o interesantă și fecundă confruntare de idei în domeniul pedagogiei estetice și totodată s-a exprimat necesitatea unei acțiuni pedagogice mai vii pe acest tărîm.

Încheierea Congresului, după alegerea noilor organe de conducere ale Asociației, s-au făcut propuneri de înființare a unui institut central internațional științific de educație în artă, pentru cercetarea problemelor pe plan mondial, în afara unor institute naționale de acest fel, care există în diferite țări ale lumii. Ca atare, activitatea în acest sens se adresează, dobîndind fațete multiple, pe baza cercetărilor și se întreprind și a experimentelor ce au loc în țările membre ale INSEA.

Merită să subliniem unele probleme fundamentale dezbătute atât în sesiunile plenare cit și în cele 3 secții ale congresului, spre a descrie semnificația și valoarea lor — a celor de desen, de modelaj sau de lucru manual — s-a susținut ideea că ea privește pe toți profesorii — și pe cel de matematică sau științele naturale, ca și pe cel de literatură sau limbi, și pe cel de istorie ca și pe cel de geografie etc. — întrucît fiecare poate găsi în lecțiile lui posibilități pozitive de educație prin artă. Cu condiția ca fiecare să

s-au scos în evidență un sir de idei de mare importanță pentru oamenii de artă și pedagogi despre rolul educației prin artă de a trezi și dezvolta forțele creatoare din individ (imaginația, gândirea etc.), de a promova sentimente superioare, care, la rîndul lor, devin un motor al acțiunii omenești și de a exercita o influență multă și profundă asupra conștiinței umane.

Reținînd astfel de idei și raportîndu-le la consecințele lor pe plan artistic și pedagogic, ca și pe planul educației maselor, e necesar să relevăm faptul că educația prin artă presupune contribuția mai multor factori: artiștii care în operele lor și exprime idei înalte, adevărate mesagii și chemări la o viață superioară, apoi profesorii competenți, care să-i ridice pe elevi de la condiția de simpli spectatori ce rămîn la înțuiții la aceea de observatori activi, care desprind idei, le interpetează, le apreciază și le integrează în gândirea și acțiunea proprie. Pentru realizarea unor asemenea deriderate educative este necesară, pe lîngă receptivitatea față de ideea educației prin artă, și formarea, în numărul corespunzător, a oamenilor capabili să desfășoare o activitate practică, concretă în acest domeniu, ca și asigurarea unei baze materiale corespunzătoare cerințelor acestui proces pedagogic.

O altă teză importantă care s-a formulat în cadrul lucrărilor congresului a fost aceea referitoare la cei chemați să realizeze educația prin artă. În contrast cu opinia unorora, după care această educație ar fi de resortul unor anumiți profesori — a celor de desen, de modelaj sau de lucru manual — s-a susținut ideea că ea privește pe toți profesorii — și pe cel de matematică sau științele naturale, ca și pe cel de literatură sau limbi, și pe cel de istorie ca și pe cel de geografie etc. — întrucît fiecare poate găsi în lecțiile lui posibilități pozitive de educație prin artă. Cu condiția ca fiecare să

acționeze în acest domeniu în lumina specialității lui — desigur, pe baza unei bune cunoașteri a operelor de artă și a potențialului lor educativ specific — se poate realiza o colaborare de interes deosebit pentru formarea completă a individului. Fără a fi un rol important revine aici studiilor de către elevi a istoriei artelor, a istoriei muzicii, a literaturii universale. De un ajutor prețios în această direcție pot fi manualele didactice și cărțile bine ilustrate, cu reproduceri judicioase alese după mari opere de artă.

Un interes deosebit merită și cele spuse la congres în legătură cu rolul profesorului în educația prin artă. Printre altele s-a subliniat că, pentru a-i impresiona pe elevii atunci cînd le vorbește despre o operă de artă, profesorul trebuie să se exprime în termeni alesi, chiar artistice, dînd vorbirii lui o vibrație cit mai puternică. Totodată, s-a făcut recomandarea ca temele de lucru artistic cu elevii (la desen, modelaj, lucru manual etc.) să nu fie dispersate, ci organizate într-un sistem și fixate în acord cu stadiul de dezvoltare psihic-fizică și culturală a elevilor. S-a accentuat asupra faptului că în activitatea de educare a elevilor prin artă trebuie să se evite uniformizarea în materie de creație, cu grija însă de a nu se face concesii subiectivismului sau unui individualism anarhic.

O recomandare pe care o găsim pe cit de utilă pe alt de ingenioasă a fost aceea de a face din elevii buni aliați ai profesorului în munca lui pentru trezirea și dezvoltarea gustului pentru artă și a dispoziției de cercetare și interpretare adîncă a operelor de artă.

Au suscitât interes, în cadrul lucrărilor congresului, și alte probleme asupra cărora s-au prezentat comunicări. Cităm, dintre acestea, „Arta și timpul”, „Criza civilizației raționaliste și menirea artei”, „Principiile filozofice ale educației estetice”, „Raportul dintre tradiție și

inovatie în artă”, „Mijloacele moderne de educație estetică” etc.

Pe lîngă aceste comunicări, care au tratat probleme de teorie pedagogică, s-au prezentat comunicări referitoare la istoria educației artistice și a educației prin artă. Înlesnind cunoașterea pe plan istoric a acestor laturi ale educației, comunicările respective au dezvăluit totodată aspectele specifice pe care le-au îmbrăcat educația artistică și educația prin artă la diferite popoare.

Acestei categorii de lucrări li aparține și comunicarea prezentată de delegația română: „Considerații asupra educației estetice în România, de la origine pînă în prezent”. Comunicarea s-a propus să înființeze educația estetică sub dublu aspect — ca educație pentru frumos și ca educație multilaterală prin frumos, de la începuturile ei cele mai departate pînă azi, concentrîndu-se cu precădere asupra situației prezente. În cadrul comunicării autorii au relevat faptul semnificativ că atât arta — care a exprimat de-a lungul timpului sufletul și aspirațiile poporului nostru — cit și educația estetică — prin care s-a asigurat circulația valorilor estetice — au constituit însemnate factori de menținere și întărire a unității spirituale a poporului român și de pregătire a unității lui politice. Comunicarea a subliniat de asemenea faptul că în cursul diferitelor epoci istorice, cultura românească a stat în contact cu cultura universală, îmbogățindu-se și dezvoltîndu-se, dar păstrîndu-și fondul spiritual authton și specificul său național, așa cum acesta se oglindește cu deosebire în construcțiile monumentale, de la acelea ridicate în vremea lui Ștefan cel Mare la cele din vremea lui C. Brîncoveanu, iar de la acestea la grandioasele realizări ale statului nostru socialist, ca și în pictura strălucită de la Voroneț și Humor, de la Vatra Moldoviței și Sucevița, pînă la pictura unui Griegorescu sau Luchian, Tonitza sau

Tuculescu, ori în sculptura lui Brîncuși. O parte esențială a comunicării delegației noastre a format-o prezentarea principalelor perspective și direcții de dezvoltare a educației estetice și educației prin artă din România socialistă. Printre altele, s-au scos în evidență, îndeosebi, următoarele direcții: lupta pentru o estetică didactică — adică pentru sporirea frumuseții învățămîntului; lupta pentru o estetică industrială și profesională, care însemnă asigurarea condițiilor pentru ca industria să realizeze produse care să satisfacă și cerințele estetice; lupta pentru înfrumusețarea vieții profesionale; lupta pentru o estetică ediliciară — ca teorie a pregătirii pentru înfrumusețarea orașelor, străzilor, caselor etc.

Atenția cea mai mare s-a acordat însă educației prin artă a copiilor și adulților din țara noastră, demonstrîndu-se că ea se bucură de o grijă deosebită din partea partidului și guvernului. În același timp, s-au indicat și lucrările de pedagogie estetică românească, azi în continuă creștere, precum și caracterul lor de studii științifice și de cercetări care caută să determine drumul educației pentru frumos și al educației prin artă în spirit național.

Congresul al XVIII-lea al INSEA a făcut cunoscute o serie de metode și procedee folosite în diverse țări pentru realizarea educației prin artă a tineretului, pentru formarea integrală a personalității elevilor. În același timp, congresul a chemat pe toți educatorii — și în primul rînd pe profesorii de artă plastică și de discipline artistice — să intensifice educația prin artă, descoperind și dezvoltînd resursele individuale ale elevilor în acest sens.

AL. BOJIN
director general adjunct în Ministerul Învățămîntului
prof. dr. docent ST. BIRȘANESCU
Universitatea Iași